

ISSN 0908-858X
Postbesørget blad

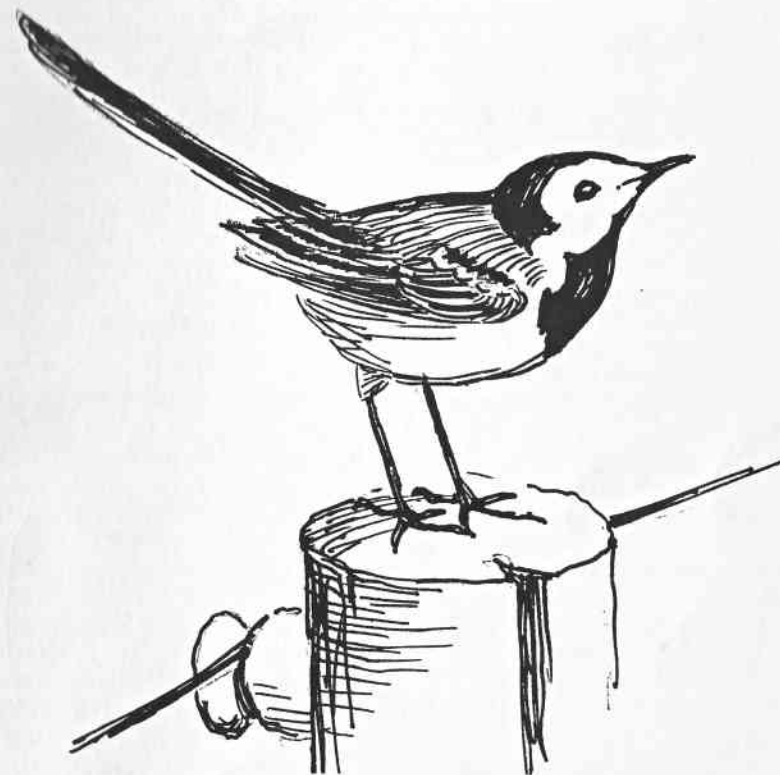
09106 ODC 209 000
NIELS BOMHULT JENSEN
LANGEMÅRKEN 3
ULBØLLE
5702 VESTER SKERNINGE

Dansk Ornitologisk Forening

Foreningen for fuglebeskyttelse

HAVREVIMPEN DOF- FYN

4. ÅRGANG NR. 3, NOV. 1996

Årsrapport 1995

HAVREVIMPEN

Udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt

ISSN 0908-858X

Oplag: 650

Tryk: Mikro-Forma

Redaktion:

Jacob Sterup Andersen - Niels Larsen - Tim Hansen
Hans Milter Pedersen - Michael Mosebo Jensen

Kontaktadresse, redaktionen:

Niels Larsen, Fengersvej 34 st tv 5230 Odense M, tlf. 66 14 49 86

Siden sidst:

Tim Hansen, Isgaardsvej 36 st.th. 5000 Odense C, tlf. 65 91 27 36
I felten: 40 92 42 76. Ring straks, hvis du ser noget usædvanligt!

Kontaktadresse, bestyrelsen:

Flemming Byskov, Sdr. Højrupvejen 128 C, Havndrup, 5750 Ringe, tlf. 65 98 22 18

Medarbejdere ved årsrapporten:

Lommer - storke:	Tim Hansen
Svaner - gæs:	Michael Mosebo Jensen
Ænder:	Hans Milter Pedersen
Rovfugle:	Niels Larsen
Agerhøne - trane:	Niels Larsen
Vadefugle:	Jan Holm Jensen, Thomas Hellesen og Martin Søgaard Nielsen
Kjover - terner:	Tim Hansen
Lomvie - spætter:	Niels Larsen
Spurvfugle:	Jacob Sterup Andersen
Tegninger:	Claus Dalskov og Poul V. Rasmussen
Grafik:	Jacob Sterup Andersen
Layout:	Niels Larsen

Copyright: DOF-Fyn. Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse

Fra redaktionen

Denne udgave af Havrevimpen er helliget årsrapporten for 1995. Mange af de vigtigste fynske fuglelokaliteter har været regelmæssigt dækket året igennem. Især skal fremhæves, at Kurt Due igen har overgået sig selv med utallige optællinger i Odense Fjord. Trækstederne har været fint dækket både forår og efterår: Ole Tønder og Michael Mosebo har tilbragt en lang periode i foråret på Fyns Hoved. Per Poulsen har dækket Sønderhjørne både forår og efterår, og med etableringen af Keldsnor Fuglestation på Sydlangeland er der opnået en fin dækning her. Resultaterne er da heller ikke udeblevet: I 1995 er der set rekordforekomster af lommer, lærkefalk, tinksmed, søkonge, hedelærke og bjergvipstjert. Ørnene har været et markant indslag i det fynske fugleliv i årets sidste måneder: Kongeørn ved Ravnholt og en ustyrlig mængde havørne på Fåborg-kanten. Bemærkelsesværdigt har også været et havtræk ved Fyns Hoved af helt vestjyske dimensioner under et par efterårsstorme fra nordvest. Via Feltprojektet har vi fået mange nye navne på listen over bidragsydere for 1995. En stor tak til alle indsendere.

5 skifte 13.1 1 Brøndby 20/11 + 11/12 + 1/4

Efterlysning!

Høgeugle-iagttagelser fra 1983-84

Danmark og det øvrige Norden oplevede i efteråret 1983 den hidtil største invasion af høgeugler. Flere hundrede iagttagelser blev rapporteret til DOF's rapportgrupper og lokalblade. Invasionen blev godkendt under ét af Sjældenhedsudvalget (se SU-rapporten i DOFT 1-2, 1986, s. 46) og der blev henvist til en senere bearbejdning af materialet i DOFT. Denne bearbejdning har aldrig fundet sted, hvilket undertegnede har besluttet at gøre noget ved. For at få så mange og præcise oplysninger som muligt om forekomsten i Danmark, anmoder vi derfor alle som har høgeugle-iagttagelser fra perioden 1983-1984, om at sende oplysninger herom til undertegnede. Vi ønsker oplyst dato og nøjagtig lokalitetsangivelse for hver enkelt iagttagelse. For stationære fugle ønsker vi oplyst dato for alle iagttagelser! Oplys også gerne evt. iagttagelser af byttedyr (art osv.) og øvrig adfærd. Vi ved godt at mange i sin tid rapporterede sine iagttagelser til en af DOF's rapportgrupper, men vil gerne bede om at man sender alle iagttagelser til undertegnede, uanset at de tidligere er rapporteret!

Materialet publiceres i DOFT.

På forhånd tak for hjælpen!

Erik Ehmsen
Ø. Hæsingevej 55
5600 Fåborg
62 64 15 59

Peter Lange
Jeksensvej 108
8464 Galten
86 95 03 41

Bidragssydere for 1995

AAW Åge Wichmann, Odense
AB Arne Bruun, Thurø
AJH A. og J. Halse, Sønderø
BIS Birthe Sørensen, Odense
BJA Bjørn J. Andersen, Brønshøj
BKS Bo K. Stephensen, Kerteminde
BL Bo Larsen, Ringe
BSN Bent S. Nielsen, Espe
CHB Charlotte Boesen, Bogense
CLD Claus Dalskov, Tranekær
EEE Erhardt E. Ecklon, Svendborg
EEH Erik Ehmsen, Ø. Hæsinge
ESM Eskil Madsen, Ringe
FET Team Eriksen, Tommerup m.m.
FGA Flemming G. Andersen, Morud
FLB Flemming Byskov, Søllinge
GKN Gunnar Knudsen, Fåborg
HEL T. og I. Hellesen, Odense
HHJ Helle Hjort, Odense
HKN Henrik Knudsen, Ringe
HLJ Henrik L. Jelling, Broby
HMI Hans Milter Pedersen, Odense
HÆG Hans Ægidius, København
JEB Jens Bækkelund, Bogense
JHJ Jan Holm Jensen, Odense
JOF John Frisenvænge, Årslev
JSA Jacob S. Andersen, Odense
JSC Jørgen S. Christensen, Århus
KBL Karsten Busk Laursen, Odense
KDJ Kurt Due Johansen, Odense
KNF Keldsnor Fuglestation

KEP Kaj E. Pedersen, Odense
KP Kent Poulsen, Odense
KRM Krøsten Madsen, Otterup
MBN Morten B. Nielsen, Svendborg
MMH Morten M. Hansen, Rødovre
MMJ Michael M. Jensen, Flødstrup
MSN Martin S. Nielsen, Odense
NBJ Niels B. Jensen, Ulbølle
NIA Niels Andersen, Gelsted
NLA Niels Larsen, Odense
OHG Ole Goldschmidt, Bagenkop
OHM OTØ + MMJ (Fyns Hoved)
OSC Ove Schou, Odense
OTØ Ole Tønder, Odense
PB Per Bak, Ringe
PBL Palle Bo Larsen, Ryslinge
PDP Per Damgård Poulsen, Fåborg
PHH Poul Henrik Harritz, Svendborg
PHV Peter Hvenegård, Vissenbjerg
PNI Poul Nielsen, Nyborg
PRA Per Rasmussen, Årslev
PVR Poul V. Rasmussen, Tåsinge
ROC Rolf Christensen, Skagen
RYT Hans Rytter, Kværndrup
SBL Søren B. Larsen, Odense
SEE Martin Seeberg, Odense
SFR S. Friis, Marstal
SG Søren Gjaldbæk, Odense
SØB Søren Bøgelund, Gulstav
THH Tim H. Hansen, Odense
TOF Torben Frydensberg, Fåborg

Lokkeby
1/5 - 25

Vejret 1995

Januar var præget af frost og stedvis snefald. Midt i måneden var der dog en kortvarig mildning i vejret, der kulminerede d. 23. jan med en regulær storm, inden det atter blev koldt henimod slutningen af måneden. I februar slog vejret imidlertid om med gradvis stigende temperaturer, og henimod slutningen af måneden næsten forårsagtigt vejr med temperaturer omkring 10 grader. Så alt i alt en blandet vinter med temperaturer nær det normale. Marts blev også noget omskiftelig med megen regn og blæst, og denne vejrtype fortsatte indtil starten af april. Gradvist blev vejret dog mere stabilt med sommerlige temperaturer omkring d. 23. I samme periode sprang bøgen iøvrigt ud. Det pæne vejr fortsatte ind i starten af maj, der ellers var præget af køligt, men dog solrigt vejr. Først i de allersidste dage af maj vendte varmen forbigående tilbage med østlige og sydøstlige vinde. Herefter igen køligt og til tider regnfuldt. Og vi skal først hen efter Sct. Hans før det igen bliver lunere, men så blev det til gengæld også rigtig varmt, og hedeølgen fortsatte ind i august, indtil et kraftigt tordenvejr omkring d. 23. rensede op i luften og gav et varsel om køligere tider. Efteråret blev dog forholdsvis lunt, præget af østlige og senere sydlige vinde, og faktisk var oktober måned nær varmerekorden. Det bemærkes også at 1995 var et ekstremt godt bogår. Så slog vejret til gengæld voldsomt om i november, med sne og kulde lige fra starten. Det blev startskuddet til en, omend moderat isvinter, så dog en af de længste og tørreste vintre i mands minde. Der var således flere snefald i december, og for første gang i mange år fik vi en hvid jul.
(Kilde: Fugle i Århus Amt 1995)

Artsgennemgang

Rødstrubet og sortstrubet lom *Gavia stellata & arctica*

Der blev set ikke færre end 1325 smålommer i 1995, hvoraf hele 837 var sortstrubede, 36 var rødstrubede og 452 var ubestemte. Både det samlede antal og især antallet af sortstrubet lom er for andet år i træk ny fynsk rekord.

De mange sortstrubede lommer skyldes kæmpeforekomster ved Sønderhjørne på Home. Faktisk er 815 fra Sønderhjørne og blot 22 fra resten af amtet! langt de fleste er set i foråret. De største dage ved Sønderhjørne: 16/4 100, 17/4 63, 19/4 58 og 20/4 hele 356. Alle trak SØ (PDP). På trods af disse store forekomster i sydfynsk farvand er der ikke indrapporteret en eneste lom fra Langeland i foråret! Det eneste andet sted med større antal lom er Fyns Hoved med 8/2 116 NV (JSA, THH) og 21/3 47 N (OHM, THH). Alle ubestemte.

Islom *Gavia immer*

23/4 1 syd for Båge (BSN). Dette er den første officielle islom i Fyns Amt, da de tidligere fund ikke er godkendt af SU, og arten først er taget af SU-listen i 1990.

Lille lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

Som sædvanlig markerer Seden Strand sig som landets bedste overvintringsplads for lille lappedykker. Ellers er der kun få steder i amtet med større ansamlinger.

Seden Strand: 25/1 318, 10/2 238, 31/12 415 (KDJ).

Fra resten af amtet er de største tal: 21/8 44 Keldsnor (OHG), 22/9 74 Holckenhavn Fjord (JSA) og 26/12 103 Skårupøre Sund (JSA).

Toppet lappedykker *Podiceps cristatus*

Egensedybet husede store antal toppet

lappedykker i andet halvår: 11/9 240,

15/9 248, 5/11 1000, 13/11 354,

19/11 219 (Alle KDJ). De 1000 fugle

er rekord og blev optalt umiddelbart efter

et kuldefremstød over Skandinavien.

Fra det sydfynske er der stort set kun pæne

tal fra Arreskov Sø: 28/7 232, 5/8 246,

20/8 395, 5/9 350, 19/9 391 (Alle EEH)

og 19-21/10 200 (HLJ, SEE).

Max.tal fra andre lokaliteter: 25/2 78 på strækningen Flyvesandet-Enebærodde

(THH), 13/8 70 Jersore (JEB), 16/8 76 Keldsnor (OHG), 5/10 85 Brændegård Sø

(EEH), 8/10 30 Nørre Sø og 29/10 430 Tåsinge Grund (PHH).

Gråstrubet lappedykker *Podiceps grisegena*

På strækningen Flyvesandet-Enebærodde blev der talt 234 rastende fugle 25/2 (THH). Desværre er der ingen tællinger herfra i andet halvår.

Resten af amtet kan kun byde på meget lave antal. Følgende er max.tal fra de

bedste lokaliteter: 22/3 15 Tryggelev Nor (HKN), 25/5 12 Drejø (EEE), 23/9 14

Klise Nor (SØB) og 9/11 15 trækkende Sønderhjørne (PDP).

I alt 75 ynglepar er indrapporteret. Heraf 24 par i grusgravene ved Tarup/Davinde (KDJ).

Nordisk lappedykker *Podiceps auritus*

Et flot år med 14-16 fugle. Dog uden de helt store forekomster, da der ikke som i de foregående år er set flokke på havet ud for Tryggelev Nor.

Alle obs.: 3/1 3 og 25/2 1 Arreskov Sø (EEH), 24/2 1 Bøjden Nor (EEH), 23/4 1

Sønderhjørne (PDP), 4-5/7 1 Ærøskøbing Lystbådehavn (JSA), 18-21/8 1

Keldsnor (KNF, OHG), 3/9 1 Horseklint (MSN), 9-10/9 1 Keldsnor (KNF), 28-

29/10 1 Arreskov Sø (HKN, NLA), 4-16/11 1 Horseklint (HEL, MMJ), 5-13/11 2

Egensedybet (KDJ, THH).

Sorthalset lappedykker *Podiceps nigricollis*

Der er kun indkommet iagttagelser fra 3 lokaliteter: Arreskov Sø, Bøjden Nor og Keldsnor.

Fra Arreskov Sø er der 14 obs. i perioden 6/5 - 10/8, flest 10/5 med 5 fugle (EEH). Samme sted rastede også et sent eksemplar 8-15/10 (EEH). Keldsnor husede 1-2 sorthalsede i perioden 18/8 - 7/10 (KNF). Der har sikkert været flere fugle involveret. Endelig havde Bøjden Nor en enkelt rastende 24/6 (MMJ).

Mallebuk *Fulmarus glacialis*

To iagttagelser, begge fra Horseklint: 21/10 1 N (MMJ) og 4/11 1 Ø (THH).

I Fynsrapportens historie er der observationer fra 1981, 1982, 1986 og 1993.

Sodfarvet skråpe *Puffinus griseus*

To sodfarvede skråper er det også blevet til i forbindelse med NV-storme: 20/10 1 N (MMJ) og 4/11 1 S (THH). Begge Horseklint. 4/11 sås desuden en ubestemt skråpe trække N her (THH, HEL, MSN).

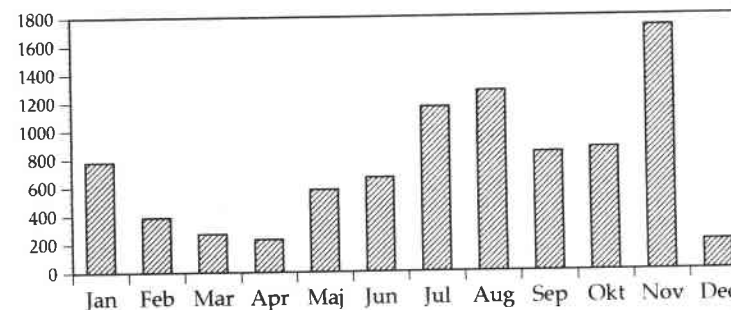
Sule *Sula bassana*

I alt 23 suler fik ivrige fynske havobsere set i 1995, hvoraf de 22 er fra Fyns Hoved/Horseklint: 28/9 2 (MMJ), 20/10 2 (MMJ), 21/10 14 (MMJ, NLA), 18/11 1 (MMJ, OTØ), 30/11 1 (MMJ).

Fra Knudshoved en enkelt trækkende 30/9 (FET).

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Da der ikke foreligger yngleoptællinger af de fynske kolonier i 1995, er det således begrænset, hvad der er at berette om skarven i år. KDJ's månedlige totaloptællinger i Odense Fjord viser, at der må være pænt med fisk i fjorden:

Øvrige forekomster over 300: 31/1 350 Fyns Hoved (MMJ), 15/4 1500 Svendborgsund (EEE), 30/5 500 Vresen (PHH), 30/6 450 Nr. Nærá Strand (KDJ).

Rørdrum *Botaurus stellaris*

6 iagttagelser af mindst 4 fugle: 13/4, 23/4 og 5/8 1 Fredmosen (FET, NLA), 24/4 1 paukende Tryggelev Nor (THH), 26/5 1 paukende Piledybet (THH) og 21/11 1 Arreskov Sø (FET). Arten har muligvis ynglet i Fredmosen.

Sort stork *Ciconia nigra*

Der er indkommet 5 iagttagelser af 13 fugle fra Sydlangeland i perioden 4/8 - 15/8. Der er uden tvivl gengangere blandt disse, og det reelle antal er nok 8-10. Dørm selv: 4/8 2 **Søgårds Mose** (KNF), 12/8 1 1k N **Fakkebjerg** (NLA, KNF), 13/8 2 **Keldsnor** (KNF), 14/8 hele 7 **SØ Gulstav** (OTØ) og 15/8 1 **Nørreballegård** (KNF).

Hvid stork *Ciconia ciconia*

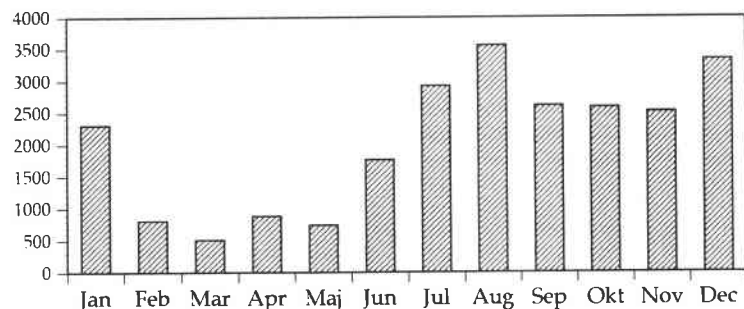
I alt er 12 hvide storke indrapporteret, hvoraf kun én er fra Langeland! 30/4 1 trak **Rønninge** (THH), 30/4 3 **Vintermosen** (EEH), 20/5 1 trak **Horseklint** (OHM), 30/5 1 S **Fyns Hoved** (JSA, THH), 1/8 1 **Sydlangeland** (KNF) og 27/8 2 ad. og 3 1k **Bjerreby** (PVR).

Europæisk flamingo *Phoenicopterus ruber roseus*

For andet efterår i træk var der en flamingo på Sydlangeland: 15/8 - 30/9 1 ad. **Keldsnor** (KNF).

Knopsvane *Cygnus olor*

Der er kun konstante indberetninger om vores nationalfugl fra Odense Fjord, med månedlige totaltællinger af hele fjordområdet (KDJ). Således er der ingen oplysninger fra Det sydfynske Øhav fra sidst i februar til sidst i september. Nedenstående opsummering over rastende knopsvaner bygger således udelukkende på **Odense Fjord-tallene**:

De indkomne yngletal dækker et større område, selvom de dog langt fra kan siges at være fyldestgørende med 235 par. Max.tal er **Dørholm** med 38 par (KDJ), **Viggelsø** 30 par (KDJ), **Bredholm** 20 par (mod 58 par i 1994) (PHH) og **Storeholm** 20 par (PHH).

Sort svane *Cygnus atratus*

Som sidste år løb **Hasmark Mose** med rekorden på 3 stk (KRM) - igen i oktober (25/10). Øvrige obs.: 5/3 1 **Henninge Nor** (CLD), 31/5 2 **Bredholm** (PHH), 24/7 og 30/7 1 **Storeholm** (THH, JSA), 1/10 1 **Keldsnor** (KNF). Fra 20/11 og julen ud havde 1 stk også indfundet sig ved **Seden Strand/Stige Ø** (KDJ, KBL, JSA).

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Som sædvanlig sås der pibesvaner på Fyn i to korte, men (relativt) intense perioder: Første halvdel af marts og sidste halvdel af oktober. I 1995 blev de markeret af 15 i **Henninge Nor** 5/3 (CLD) og 17/3, hvor 13 trak N over **Horseklint** (OHM). 22/10 trak 33 så den modsatte vej over **Dovns Klint** (KNF). To dage senere sås 48 ad. + 3 1k rastende i **Keldsnor** (KBL). Som i 1994 havde 1 eks. fundet vej til **Brændegård Sø** først i november (7/11, KBL).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Der er indkommet mange oplysninger om rastende sangsvaner fra det meste af amtet. Nedenstående er en sammenstilling af 3 kerneområder, hvor der er optalt særlig intenst:

	med	pri	pri	med	med
	jan	feb	mar	nov	dec
Odense Fjord	409	356	20	317	317
Gyldensten	250	337	103		202
Tåsinge	17	244	185	143	

Også denne sommer gav et par gæster, således 14/6 1 ad. **Maden**, **Helnæs** (JSA) og hele 4 20/8 på **Søby Monnet** (PVR).

Sædgås *Anser fabalis*

5 observationer i hvert halvår lyder jo ikke imponerende, men heldigvis er der nogle pæne flokke imellem. Således årets første, der også blev årets største med 90 14/1 på **Lille Egholm** (SFR). 21/1 1 **Lillestrand**, **Fyns Hoved** (MMJ) og 23/1 7 **Gyldensten** (THH). Disse blev senere til 2 indtil 11/2 (HEL). En DOF-tur 12/2 gav 84 på **Føns Vang** og 46 ved **Enghaven**, **Fønsskov**.

I efteråret sås de første på Sydlangeland: 18/10 en flok på 11 ved **Gulstav** (KNF) og 1 29/10 som stod i **Tryggelev Nor** (JSA). 5/11 meldte **Jersore** om 4 (NLA), mens Vestfyn traditionen tro samlede sammen sidst på året: 30/11 59 **Føns Vang** (THH) og 13/12 77 **Wedellsborg** (MMJ).

Fyns 2. iagttagelse af racen tundrasædgås (A. f. rossicus) skete 15-24/4, hvor et eksemplar opholdt sig i **Tryggelev Nor** (FET, THH) - endda meldt i et fynsk dagblad under billedet af en snegås!

Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus*

Der var pænt med kortnæbbede gæs på Fyn i foråret: 22/1 stod der 8 i en mose ved **Villumstrup** (JHJ). En uge senere (29/1) 6 ved **Gyldensten** (HEL), **Lammesø** fremviste 12 2/2 og 4 13/2 (KBL), mens DOF-turen 12/2 fandt 2 på **Føns Vang**. 24/2 meldte **Gyldensten** sig igen - denne gang med 15 overtrækkende (JEB). 17-24/3 stod der en ad. og græssede ved **Kauslunde Å**, **Kerteminde** (KEP, MMJ). Foråret sluttede med en anden stationær fugl ved **Arreskov Sø** fra 26/3 til 8/4 (EEH). Efterårets eneste var 24, der kom trækkende ind fra øst over **Horseklint** 18/11 (OTØ, MMJ).

Blisgås *Anser albifrons*

Udover **Gyldensten** var det ikke mange steder, der sås blisgæs på Fyn i 1995. Til gengæld blev der talt helt op til 141 i januar på lokaliteten, og indtil 24/2 stod der 115 (JEB, NLA, THH, HEL, KDJ, MMJ). Ellers var det kun Sydlangeland, der så blisgæs. 26/2 trak 23 ind i **Tryggelev Nor**, 16/4 stod der 2 (NBJ), 24/4 1 og en måned efter stod den der stadig (THH). 4/6 var den flyttet til **Keldsnor** (KRM).

Så blev det endelig sommer og vi skal til oktober og **Gyldensten** for at finde blisgæs igen. 28/10 kom de første 30 (JEB), mens 35 trak S ved **Arreskov Sø** to dage senere (HLJ). Året ud var kun **Gyldensten** på banen - med et støt stigende antal til 105 19/12. Juleaftensdag trak 100 SV (JEB).

Grågås *Anser anser*

Som sidste år var der i 1995 20 lokaliteter, der på et eller andet tidspunkt husede mere end 100 grågæs, men der er dog kun 11 af dem, der er gengangere fra året før. Det fortæller noget om bredden i fynske grågæselokaliteter - og om en stor indsats fra mange tællere (35 stk - flot!). Et enkelt suk gælder dog Vestfyn. Nedenstående opstilling gælder lokaliteter med over 100 grågæs med angivelse af max.tal pr. måned:

	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov
Gyldensten				250		150	550	550	420	
Jersore										700
Odense Fjord						572				
Rønninge Søgård									654	
Flødstrup Sø								250	190	
Hindemæe								495		
Pilsmose						166				
Østerøse							103	119		
Tarup Grusgrav							275			
Arreskov Sø				151	185	220	550	511	430	
Brændegård Sø						405	700		330	
Hvidkilde Sø								400	187	235
Vejlen	101			110		336	600			
Noret	109	102								
Drejø			110							
Odden						300				
Henninge Nor	135									
Tryggelev Nor	110						100			
Keldsnor						470	594	600	255	108
Søgårds Mose							400			

De bedste trækdage var: 16/10 120 SV **Sønderhjørne** (PDP), 21/10 679 **Dovns Klint** (KNF), 29/10 102 S **Østerøse** (MMJ), 1/11 114 S over **Slambassinnet** (KBL). Indrapportering af ynglepar er faldet til 135 fra 195 i 1994, og noget kan tyde på at det er et reelt udtryk for tilbagegang. Ser man på sidste års topscorere **Bredholm**

og **Vejlen** er bestanden faldet fra henholdsvis 21 til 8 par (PHH) og fra 18 til 11 par (PVR).

Indisk Gås *Anser indicus*

Det blev til 3 observationer af denne art i 1995: 5/2 1 **Henninge Nor** (CLD), 9/5 1 **Pilsmose** (PNI) og så hele 3 på **Gyldenstens Enge** 22/9 (JEB)

Kanadagås *Branta canadensis*

Der er igen i år mange obs. af kanadagås, men flok størrelserne er generelt mindre end sidste år. I de to perioder, de er set (jan-marts og nov-dec) synes de at være stationære inden for regionerne. Følgende skema angiver max.flokke på mere end 10/måned/lokalitet:

	jan	feb	mar	nov	dec
Jersore	10				40
Gyldensten	10	12		20	50
Viggelsø	15				
Lammesø	15	25			
Seden Strand			15		
Stige Ø					15
Vestermade					17
Bøjden Nor					20
St. Egholm		20			
Henninge Nor		38	34		
Fårevejle			38		

Bramgås *Branta leucopsis*

Der blev set bramgæs i alle årets måneder, indtil frosten for alvor satte ind sidst i november.

Der er 4 vinterobs.:

29/1 20 **Henninge Nor** (HHJ),

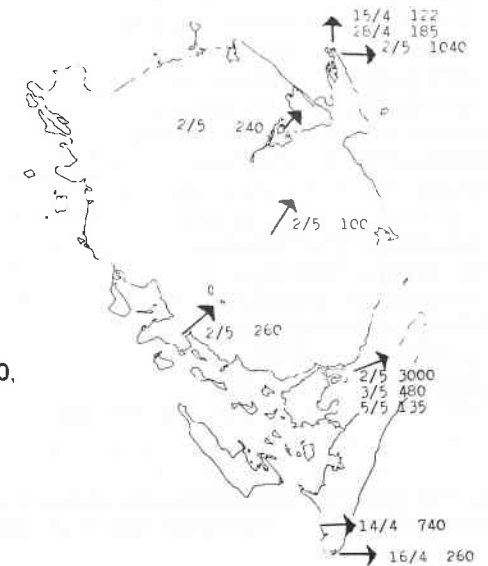
4/2 4 **Gyldensten** (HEL),

4/2 8 **Thurø Rev** (AB)

samt 10/3 1 **Jersore** (KBL).

Forårstrækket blev det bedst registrerede i mange år:

På kortet gengivet med antal over 100, hvor pilene viser trækretning (FET, OHM, EEH, PB, PDP, AB, K. og G. Jensen)

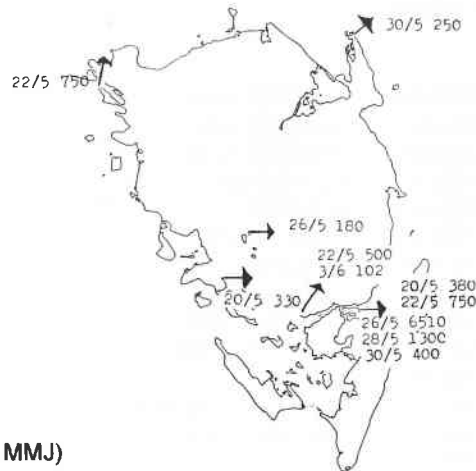

I 1995 var der enkelte oversommende individer: 10/6 sås 1 i **Emtekær Nor** (KEP, MMJ) og fra 14/7 til 6/9 meldtes om 1-2 eksemplarer, skiftevis i **Keldsnor, Tryggelev Nor og Henninge Nor** (THH, JSA, KNF, OHG). Efterårstrækket blev dårligere registreret end forårstrækket. Som sædvanlig dominerede Sydlangeland, som det ses af nedenstående kort, men det er langt fra tidligere rekorder derfra (3/10-1992: 26.700!) Max.tal af rastende fugle er også fra denne del af amtet med 22/10 245 i **Keldsnor** (KNF). Ellers kan nævnes 27/10 91 på **Monnet** (PVR) og 5/11 95 **Jersore** (JEB, NLA).

Mørkbuget knortegås *Branta bernicla bernicla*

Allerede fra 4/1 blev der registreret en pæn flok knortegæs på Nordfyn: 240 **Jersore** (JEB). 13/1 stod der 270 ved **Nr. Nærá Strand**, stigende til 300 31/1 (JEB). Som sædvanlig skulle vi hen sidst i februar før Det sydfynske Øhav modsvarede disse tal: 171 havde taget opstilling på **Monnet** 26/2 (PVR). I april kiggede de frem alle steder demede - i alt 2940. Desuden sås 300 i **Holkenhavn Fjord** 2/5 (PNI) inden selve trækket satte ind. Forårstrækkets intensitet fremgår af nedenstående kort, med angivelse af flokke > 100. Pile angiver trækretning: (PVR, KDJ, NBJ, EEE, EEH, AB, JSA, MMJ)

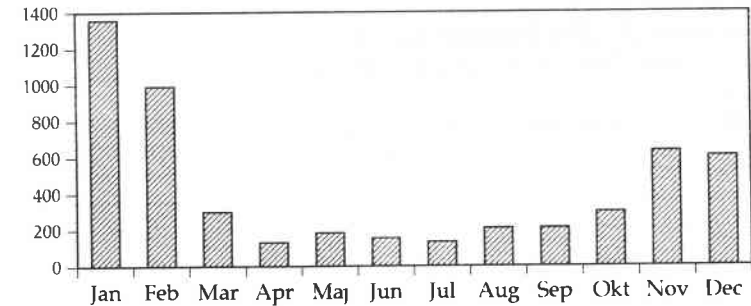
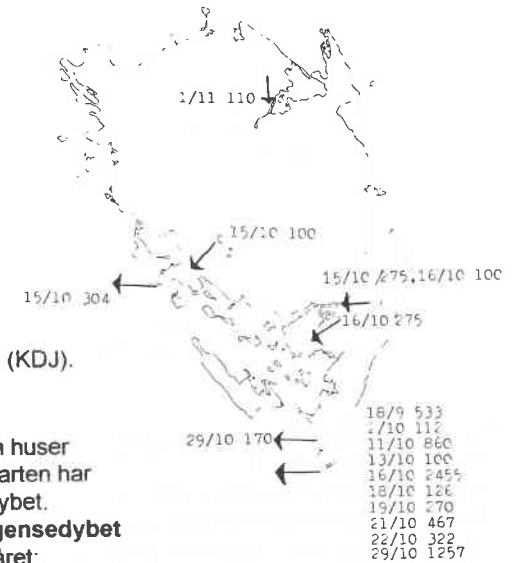
Der blev gjort flere sommerobs.: 2/6 2 **Stige Ø** (KBL), 4/6 2 **Skarø Rev** (EEE), 5/6 2 **Monnet** (PVR), 10/6 4 **Emtekær Nor** (KEP, MMJ), 21/6 1 **Egensedybet** (KDJ).

Sydlangeland havde fra 11/9 til 12/11 7248 trækkende, med 16/10 som absolutte topdag - 2455 (KNF). Selv om der blev set enkelte rimelige flokke andre steder i amtet, var der slet ikke samme spredning som i foråret.

Odense Fjord viste i denne periode pæne rasttal med max. 475 15/10 og 574 26/10 i **Egensedybet**. 3/12 stod der stadig 469 samme sted (KDJ).

Gravand *Tadorna tadorna*

Igen i 1995 er det Odense Fjord, som huser det største antal gravænder. Hovedparten har året igennem befundet sig i **Egensedybet**. KDJ's regelmæssige optællinger i **Egensedybet** viser antallet af gravænder gennem året:

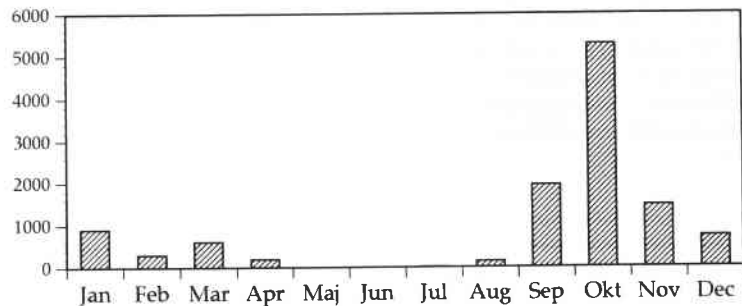

Øvrige større forekomster af gravænder i amtet:

Nr. Nærá Strand 31/1 250 (JEB) og 30/6 810 (KDJ). **Kærby Fed**: 3/3 162, 23/3 256, 27/3 314 (KDJ, HEL). **Monnet**: 1/4 183 og 2/11 104 (PVR). 16/4 125 **Storeholm** (PHH), 14/5 98 **Lækkeby Enge** (CLD), 20/11 128 **Seden Strand** (KDJ). De mest bemærkelsesværdige yngletal: **Noret** 7 par, **Vejlen** 8 par, **Monnet** 8 par (PVR), **Grusgrave ved Tarup/Davinde** 8 par (KDJ).

Pibeand *Anas penelope*

Egensedybet har fortsat amtets største antal pibeænder. Glædeligt er det at reservatet nu medfører, at der også i jagtsæsonen kan ses store antal her. Et oktober-max på 5282 er ikke set her i flere år. KDJ's månedlige optællinger viser antallet af pibeænder i **Egensedybet** gennem året:

De øvrige forekomster af pipebænder er spredt på mange lokaliteter rundt i amtet: 5/1 Monnet 220 (PVR), 13/1 440 St. Egholm (PHH), 7/2 214 og 18/3 236 Stige Ø (KBL), 16/2 250 Høninge Nor (CLD), 18/2 720 på havet ud for Lille Egholm (SFR), 27/2 400 Viggelsø (KDJ), 1/4 400 Drejø (PHH).

Efterårstræk er kun konstateret i mindre målestok på Sydlangeland: 10/9 365, 17/9 210, 4/10 81 (KNF).

18/9 322 og 20/11 643 Seden Strand (KDJ), 11/10 273 Keldsnor (KNF), 28/10 400 Arreskov Sø (HLJ), 22/10 218 Østerøse (HEL), 29/10 215 Nr. Nørå Strand (JEB), 2/11 253 Monnet (PVR), 7/11 1000 på havet ved St. Egholm (PHH).

Knarand *Anas strepera*

De første blev set allerede 28/1 7 Klise Nor (SØB).

Tryggelev Nor er fortsat amtets suveræne lokalitet for knarand: 2/2 16 (THH), 5/3 14 han + 12 hun (HKN). Der er ingen yngletal herfra i 1995, men tallene fra 2. halvår tyder på en pæn forøgelse af bestanden: 22/8 67 (SØB), 29/10 53 (JSA).

Yngel er optalt på 7 lokaliteter syd for Svendborgsund. De eneste med mere end et enkelt par er: Vejlen 3 par og Monnet 2 par (PVR).

Øvrige nævneværdige obs.: 7/4 6 Kærby Fed (KDJ), 13/4 9 Noret (PVR), 11/6 11 og 30/8 32 Vejlen (PVR), 23/4 4 Løkkeby Enge (CLD), 24/4 4 Birkholm (MBN), 23/8 6 Brændegård Sø (PDP), 2/9 7 Keldsnor (KNF), 23/9 14 Klise Nor (SØB).

Krikand *Anas crecca*

Større iagttagelser i 1. halvår: 18/2 400 Lille Egholm (SFR), 12/3 224 Gyldenstens ønge (HEL), 12/4 543 og 13/3 632 Geels Å (HEL), Kærby Fed 20/3 142, 23/3 284, 3/4 576, 7/4 614, 11/4 1020, 17/4 239, 28/4 173 (KDJ).

Endvidere blev der iagttaget 1096 på Odense Fjord i løbet af april måned (KDJ).

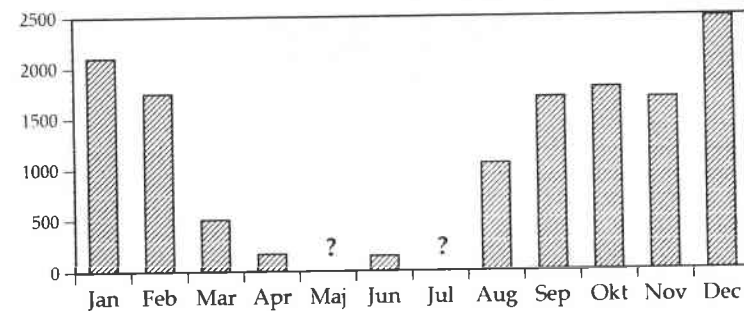
Egensedybet havde som sædvanlig store antal krikænder omkring jagttidens start 1/9, men i modsætning til tidligere år også store tal efter jagtens start, således 21/8 1907, 23/8 2261, 31/8 1255, 11/9 1700, 12/9 1700 og 15/9 1554 og så sent som 31/10 635 (KDJ).

Af andre større efterårsobservationer skal nævnes 10/9 225 Viggelsø (KDJ), 22/9 114 Østerøse (JSA), 11/10 113 Keldsnor (KNF), 18/11 283 Horseklint (MMJ, OTØ), 25/11 171 Arreskov Sø (EEH).

Der er ikke indrapporteret sandsynlige yngleforekomster for 1995.

Gråand *Anas platyrhynchos*

Månedsmax for Egensedybet (KDJ)

Dvs. der har hele året (bortset fra yngleperioden) opholdt sig usædvanlig mange gråænder i Egensedybet. Dette må skyldes oprettelsen af det store jagtfrie område. Store iagttagelser for 1. halvår 3/1 600 og 10/2 600 Arreskov Sø (EEH), 21/1 405 Nørre Sø (KBL), 10/2 500 Halmø (PHH), 10/2 600 Store Egholm (PHH). Store iagttagelser for 2. halvår: 22/8 700 Tryggelev Nor (SØB), 30/8 935 Vejlen (PVH) og 23/9 700 Arreskov Sø (EEH)

Spidsand *Anas acuta*

Af større forårsobservationer skal nævnes 16/2 150 Høninge Nor (CLD), 9/3 186 Egense Dyb, 23/3 199 Kærby Fed (KDJ), 26/3 319 Geels Å (HEL).

Følgende ynglepar er indberettet: Grønsholm 1 par (PHH), Bredholm 3 par (PHH), Græsholm 1 par (PHH), Noret, Tåsinge 1 par (PVR), Vejlen 2 par (PVR), Monnet 1 par (PVR), Hjortø 1 par (EEE), Odden 1 par (MBN), Storeholm 1 par (PHH), Klise Nor 1 par (SØB)

Efterårets topscorere blev 12/9 350 Egense Dyb (KDJ) og 9/10 277 trækkende Dovns Klint (KNF).

Atlingand *Anas querquedula*

Der er indberettet observationer af atlingand på 12 lokaliteter. Årets første observation 15/4 et par Dalby Bugt (MMJ).

Arets sidste observation 2/9 6 **Keldsnor** (KNF)

Arets største observation 29/4 8 **Noret - Tåsinge** (BSN)

Endvidere er der indberettet 2 ynglepar: **Noret**, Tåsinge (PVR) og **Klise Nor** (SØB).

Skeand *Anas clypeata*

Arets første observation 2/2 14 **Tryggelev Nor** (THH).

Af observationer over 100 skal nævnes 20/8 175 **Brændegård Sø** (EEH), 22/8 160

Tryggelev Nor (SØB), 2/9 172 **Keldsnor** (KNF), 8/9 277 **Arreskov Sø** (EEH).

23 ynglepar indberettet fra 17 lokaliteter, flest **Vejlen**, Tåsinge med 5 par (PVR).

Rødhovedet and *Netta rufina*

3 iagttagelser, alle fra **Vejlen**, Tåsinge 25/2 1 han (PVR), 27/2 1 han (THH) og 2/4 1 han (PB). De 2 første iagttagelser er efter al sandsynlighed samme and, hvorimod det er mere usikkert med den 3. iagttagelse.

Taffeland *Aythya ferina*

1995 var præget af mange, usædvanlig store observationer. Blandt de største observationer skal nævnes: 15/1 528, 26/10 893, 5/11 1630, 3/12 2108 **Egense dybet** (KDJ), 1/11 520 10/12 880 **Bøjden Nor** (MMJ), 16/2 300 **Henninge Nor** (CLD), 13/9 1020, 20/10 320 **Tranekær Slot** (CLD), 4/11 1830 **Hvidkilde Sø** (PHH), 17/12 620 **Thurø Bund** (AB) og 27/12 400 **Urehoved**.

Der er indberettet 9 ynglepar på 5 lokaliteter. 5 af disse ynglepar er fra Tåsinge.

Troldand *Aythya fuligula*

Et år med mange store forekomster.

Blandt de største skal nævnes

Thurø Bund 6/1 8610, 17/12 4600,

22/12 5500 (AB)

Fåborg Fjord 13/1 3000 (PDP)

Arreskov Sø 25/1 4500, 30/1 5000, 8/2 3500, 12/11 3000, 25/11 4000 (EEH)

Henninge Nor 16/2 5100 (CLD), **Vejlen** 25/2 2550 (PVR)

Hvidkilde Sø 24/10 2000 (MBN), 4/11 2080 (PHH), 25/11 2000 (MBN)

Svendborgsund 10/12 2000 (EEE), **Siø** 26/12 9000 (CLD)

Endvidere skal en stor sommerobs. nævnes: 28/7 728 **Arreskov Sø** (EEH)

22 ynglepar på 10 lokaliteter. Heraf 5 par i **Arreskov Sø** (EEH) og 7 par på **Vejlen** (PVR)

Bjergand *Aythya marila*

Thurø Bund 20/1 430 (AB)

Bøjden Nor (månedsmax.) 21/1 4000 (TOF), 9/2 6000 (GKN), 26/3 1500 (EEH), 11/4 2000 (TOF), 24/11 2000 (PDP), 15/12 2500 (PDP)

Egensedyb 29/1 1805, 12/2 1362 (KDJ), **Fogense Enge** 31/1 550 (JEB)

Tryggelev Nor 24/2 370, 26/2 350, 5/3 450 (HKN), **Vejlen** 25/2 418 (PVR)

Nr. Nærå Strand 14/12 300, **Urehoved** 27/12 450 (JHJ)

Ederfugl *Somateria molissima*

Forårets største obs.: 25/2 13000 rastende på havet ved **Nr. Nærå Strand** (THH) I perioden 9/3 til 11/4 blev ca 35.000 ederfugle observeret trækkende med SØ ved **Sønderhjørne** (PDP), med 4000 den 9/4 som største enkelt observation.

Af andre forårsobservationer skal nævnes 3/2 2000 **Monnet** (MMJ), 13/4 2500 **Æbelø Holm** (JEB), 14/4 2050 **Ærø Hale** (JHJ) og 28/4 1500 **Vresen** (PHH)

I månederne juni og juli blev der set 8756 fugle på **Odense Fjord** (KDJ)

I forbindelse med efterårstrækket skal de største træktal fra **Sydlangeland** nævnes: 2/10 9000, 4/10 6600, 16/10 4500, 17/10 4800 og 22/10 26640 !! (KNF).

Efterårstrækket ved **Sønderhjørne** blev observeret i perioden 17/10 til 1/12 med en total på ca 50000 (PDP). Bedste enkelt dag blev her 7/11 6250.

Der er i 1995 kun observeret ca. 600 ynglepar på 13 lokaliteter. Dette skyldes at der i 1995 ikke stort set ikke er indberettet ynglefund fra **Odense Fjord** og **Dræet**. For at få et bedre indtryk af ederfuglens ynglesituation i Fyns Amt henvises til Årsrapporten for 1994 (Havrevimpen 3/95).

Havlit *Clangula hyemalis*

I år kun få indrapporteringer fra **Sydlangeland**, men 2435 den 12/4 ved **Vesteregn** (FET) blev året klart største observation.

Af øvrige større observationer forårs skal nævnes: 14/4 450 **Ærø Hale** (JHJ), 23/4 264 **Sønderhjørne** (PDP).

Arets største efterårsobservation: 27/11 23 **Sønderhjørne** (PDP).

Sortand *Melanitta nigra*

Af større rastetal skal nævnes: 23/1 650 (THH), 31/1 600 (JEB) og 25/2 400 (THH)

Nr. Nærå Strand, 17/9 600 **Østerø Sø**, **Knudshoved** (HEL)

Største træktal for foråret: 21/3 400 N **Horseklint** (THH) og 20/4 224 NV, 23/4 277 NV **Sønderhjørne** (PHP)

Største træktal for efteråret 2/12 306 S, 3/12 270 S **Horseklint**

Fløjlsand *Melanitta fusca*

Forårets sidste observation: 3/5 27 **Sønderhjørne** (PDP)

Efterårets første observation: 4/10 7 **Østerø Sø**, **Knudshoved** (MMJ)

Af større iagttagelser skal nævnes: 13/1 200 **Egholm Flak** (PHH), 21/3 400 **Horseklint** (THH). Begge disse iagttagelser er ved en sammenligning med de seneste årsrapporter usædvanlig store.

Hvinand *Bucephala clangula*

I lighed med de seneste år stod **Egensedybøt** med årets klart største iagttagelser. I år med mange særdeles store iagttagelser: 15/1 1235, 29/1 1717, 5/11 1428, 13/11 2462, 20/11 1562 og 3/12 3243 (KDJ).

På andre lokaliteter var der mange store observationer, enkelte af disse skal nævnes: 4/1 100 **Munkebo** (KDJ), 13/1 160 **Æbelø Holm** (JEB), 13/1 110 **Nr. Nærrå Strand** (JEB), 25/1 918 og 3/2 860 **Seden Strand** (KDJ), 13/1 160 og 3/12 320 **Jersore** (JEB), 18/2 127 **Lille Egholm** (SFR), 22/10 107 **Dovns Klint** (KNF).

Der foreligger sommerobservationer fra en række lokaliteter. Her skal specielt nævnes: 11/7 11 **Arreskov Sø** (EEH) og 30/7 34 **Keldsnor** (JSA)

Lille skallesluger *Mergus albellus*

Som sædvanlig er **Brændegård Sø** og **Arreskov Sø** amtets bedste lokaliteter for den lille skallesluger i vintermånederne. Max.tal **Brændegård Sø** 28/2 12 han + 8 hun (HKN), **Arreskov Sø** 25/11 11 han + 23 hun (EEH) og 3/12 16 han + 18 hun.

Blandt observationerne på andre lokaliteter skal nævnes: 15/1 7 **Egensedybøt** (KDJ), 16/3 4 han + 5 hun **Nørre Sø** (HKN), 29/12 2 han + 8 hun **Thurø Bund** (AB), 29/12 8 **Bregnør Bugt** (BKS).

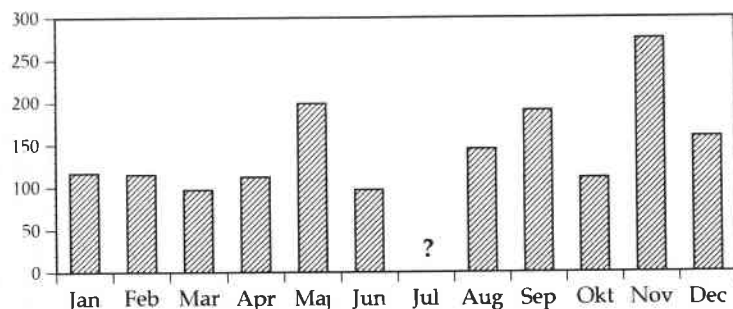
Forårets sidste observation: 10/5 1 hun **Arreskov Sø** (EEH)

Efterårets første observation: 19/11 1 **Egense Dybet** (KDJ)

Toppet skallesluger *Mergus serrator*

1995 blev et godt år for den toppede skallesluger, med mange gode observationer. Blandt disse skal nævnes: 5/1 391 **Monnet** (PVR), 10/2 180 **Halmø** (PHH), 22/10 100 trækkende **Dovns Klint** (KNF), 19/11 104 **Egensedybøt** (KDJ) og 19/12 600 **Søby Monnet** (EEH).

Derudover skal månedstotalerne for **Odense Fjord** (KDJ) vises:

Stor skallesluger *Mergus merganser*

1995 blev et væsentlig bedre år for den store skallesluger end de foregående år. Således havde ikke mindre end 7 lokaliteter observationer større end 100 fugle.

Munkebo 4/1 105 (KDJ), **Lindøværftet** 16/1 189 (KDJ)

Arreskov Sø 21/1 105, 19/11 211, 25/11 580, 3/12 220 (EEH)

Brændegård Sø 17/11 145 og 24/11 150 (PDP), 29/11 205 og 30/11 155 (EEH)

Hvidkilde Sø 25/11 100 (MBN), **Nørre Sø** 25/11 120 (NLA), **Kertinge Nor** 24/12 100 (BKS)

Hvepsevåge *Pernis apivorus*

Forårets første var 5/5 2 **Horseklint** (MMJ).

Fra **Hindsholm** trak ialt 38 hvepsevåger frem til 30/5.

Bedste dag var 20/5 29 **Horseklint** (OHM).

Ynglepar: **Tåsinge** havde ialt 5 par fordelt på 4 skove (SØB), og **Krengerup Gods** havde 4 ynglepar (FIE).

PR 96

Efterårstræk blev næsten udelukkende konstateret på **Sydlangeland**, hvor antallet blev langt under normalen:

pri	med	ult	pri	med	total
aug	aug	aug	sep	sep	
2	5	16	130	169	322

Bedste dage var 8/9 42 **Vesteregn** (FET), 10/9 78 **Dovns Klint** (KNF) og 15/9 110 **Dovns Klint** (KNF).

Eneste tal fra **Horne** er 9/9 2 **Sønderhjørne** (JHJ)

Sidste fugle blev set 21/9 2 **Knudshoved** (FET)

Sort glente *Milvus migrans*

5 iagttagelser i 1995: 30/4 1 **Espe** (BSN), 27/5 1 **Thurø Rev** (AB), 28/5 1 **SØ Arreskov Sø** (EEH), 8/9 1 trak **Dovns Klint** (KNF) og 9/9 1 **Gulstav** (KNF).

Rød glente *Milvus milvus*

En enkelt vinteriagttagelse 4/1 1 **Lundeborg** (EEH).

Sidst der var vinterglenter på **Fyn** var i 1992.

Første trækobs. er 19/3 1 **N Horseklint** (OHM).

I alt 22 glenter i løbet af foråret, hvilket er et normalt antal. Heraf blev de 13 set på **Hindsholm**.

Sidste forårsobs.: 27/5 1 **Thurø** (AB).

Fratrukket gengangere bød efteråret på i alt 150 røde glenter. Heraf 82 på **Sydlangeland** og 33 på **Horne**.

	ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt	ult okt
Sydlangeland	1	4	2	7	47	14	4
Horne				4	24		5

Bedste dage på **Sydlangeland** blev 1/10 10 (NLA, KNF) og 3/10 hele 23 (KNF). Sidstnævnte er det 3. største dagstal nogensinde i Fyns Amt. De bedste dage på **Horne** var også i starten af oktober: 2/10 5, 3/10 9, 4/10 5 (PDP). Et par dage på **Ærø** i efterårsferien gav følgende trækobs. på **Lindsbjerg**: 14/10 2 og 15/10 8 (JHJ). Sidste obs.: 24/10 1 **Knudshoved** (MMJ).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

1995 blev et forrygende år for havørn på Fyn. Gennem hele året opholdt sig konstant mellem 1 og 3 havørne ved **Arreskov Sø/Brændegård Sø** (EEH).

Herudover følgende obs. fra **Gulstavområdet**: 4/9 1 V, 21/9 2 trak og 14/10 2 rast (KNF).

30/10 trak 2 havørne SV fra **Horne** (PDP). Denne melding fik mange til at tro, at det var ørnene fra søerne, der var trukket. Men disse var stadig på plads i de følgende dage. 7/11 trak 7 havørne i to flokke ind på Stevns. CLD havde 3 vesttrækkende 12/11 kl. 8.15 ved **Åsø Strand** på Nordlangeland. Kl. 9.30 så PDP de samme 3 trække SV over **Horne**.

Selv efter at søerne var islagt sidst i november, var der stadig havørne her. Flest 24/11 med hele 3 (EEH). I december var de det meste af tiden forsvundet herfra, og det er sikkert disse, som resten af året blev set strejfe om i det sydfynske: 2/12 1 3k **Bjernermark** (PVR), 3/12 1 **Svendborgsund** (PHH), 9/12 1 **Thurø** (AB), 17/12 1 **Hillerslev** (EEH).

Rørhøg *Circus aeruginosus*

Årets første rørhøg blev set 2 uger senere end normalt: 30/3 **Egensedyb** (KDJ).

Forårstrækket på **Horseklint** gav 11 rørhøge i april med bedste dag 23/4 3 og 22 rørhøge i maj med de bedste dage 5/5 8 og 17/5 4 (OHM).

Fakkebjerg på **Sydlangeland** havde 5 indtrækkende 13/4 (FET).

Sydlangeland havde et jævnt efterår med i alt 129 udtrækkende rørhøge (KNF).

	pri aug	med aug	ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt
Sydlangeland	2	6	4	56	40	10	9	2

Bedste dage blev: 8/9 20, 10/9 25 og 15/9 10. Sidste rørhøg blev set 16/10 **Dovns Klint**. Kun 1 udtrækkende rørhøg blev observeret på **Horne** i efteråret.

Blå kærhøg *Circus cyaneus*

Første kvartal havde rastende kærhøge på 21 forskellige lokaliteter i amtet. Følgende med mere end 1 fugl: 29/1 2 **Maden, Helnæs** (KBL), 5/2 2 **Kærby Fed** (KBL), 12/2 2 **Flægen** v. Tybrind (GKN), 19/2 2 **Æbelø Holm** (JEB) og 8/4 2 **Stængholm Enge** (HEL).

Forårstrækket startede 22/4 med 2 NØ **Egensedyb** (JHJ). **Horseklint** havde kun i alt 3 udtrækkende fra 27/4 til 11/5 (OHM).

Efterårstotalen på **Sydlangeland** blev under middel med i alt 26 kærhøge. Bedste dage her: 21/9 6 og 21/10 5 (KNF). **Horne** havde i alt 9, som alle trak i oktober, med bedste dag 1/10 4 (PDP).

	ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt	ult okt
Sydlangeland	1	2	1	7	4	4	7
Horne	0	0	0	0	6	1	2

Steppehøg/hedehøg *Circus macrourus/pygargus*

En 1k kærhøg som rastede på **Sydlangeland** 16-18/10 vakte den del furore. Den blev bestemt til både steppehøg og hedehøg - det var muligvis en hybrid.

Hedehøg *Circus pygargus*

En iagttagelse: 20/8 1 1k **SØ Gulstav** (KNF).

Tilføjelse til 1994-rapporten: 8/5 1 ad. han **Hennings Nor** (NRA)

Spurvehøg *Accipiter nisus*

Forårstrækket gav følgende tal ved **Horseklint**, med bedste dage 4/4 27, 6/4 27, 9/4 29, 11/4 60, 4/5 33 (OHM):

	ult mar	pri apr	med apr	ult apr	pri maj	med maj	ult maj
Horseklint	21	105	117	53	64	18	2

Et stort indtræk blev observeret på **Sydlangeland**: 13/4 112 NØ **Fakkebjerg** (FET).

Enebærødde havde også lidt spurvehøgetræk sidst i april: 24/4 10 og 25/4 9 NØ (KDJ).

Efterårstrækket lå på middel: **Sydlangeland** havde i alt 2370 og **Horne** 302

	ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt	ult okt	pri nov
Sydlangeland	5	190	345	236	700	700	194	0
Horne	0	7	2	49	108	36	94	7

Alle dage på **Sydlangeland** med over 100 spurvehøge: 12/9 105, 16/9 114, 21/9 100, 5/10 100, 6/10 200, 7/10 100, 15/10 180, 18/10 400, 21/10 128 (KNF).

Musvåge *Buteo buteo*

Det yderste Fyns Hoved er ikke musvågemes foretrukne udtrækssted. Situationen her var præget af mange trækforsøgende musvåger, som gik retur og uden tvivl er trukket ud længere nede på Hindsholm. Direkte udtræk fra **Horseklint** kom i alt op på 668, som fordelte sig således:

pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med
mar	mar	mar	apr	apr	apr	maj	maj
1	11	1	29	309	117	150	5

Enebærodde havde også enkelte pæne trækdage, således 13/3 114 NØ og 4/5 79 NØ (KDJ). Antallet af indtrækkende musvåger på **Sønderhjørne** blev i alt 203 med bedste dage 26/4 28 og 3/5 64 (PDP). **Fakkebjerg** havde 53 NØ 13/4 (FET).

Efteråret blev over middel, både hvad angår Sydlangeland og ikke mindst Horne, hvor et par dage med over 1000 bidrog til et rekorderår her.

	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	total
	sep	sep	sep	okt	okt	okt	nov	
Sydlangeland	0	111	711	1604	2229	1419	0	6074
Horne	0	80	470	3023	1290	1965	29	6857

Bedste dage Sydlangeland:

29/9 561, 1/10 438, 15/10 400,
18/10 1554, 21/10 408,
23/10 400 (KNF).

Bedste dage Horne: 1/10 1147

(en del af disse passerede over Østfyn samme dag:

733 SV **Flødstrup** (MMJ)),
2/10 831, 3/10 305, 6/10 320,
11/10 1131, 23/10 312,
29/10 654, 30/10 363 (PDP).

Storebæltsbroen fungerede

også i år som trækleder,
således 21/9 543 indtræk. (FET),
22/9 117 indtræk. (JSA),
29/10 305 (MMJ).

Lindsbjerg på Ærø gav følgende

i efterårsferien:

15/10 271, 16/10 187 (JHJ).

Yngel: **Krengerup Gods**: 17 par (FIE).

Tåsinge: 10 par i 6 skove (SØB).

PR 96

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Enkelte sås rastende rundt omkring i vintermånederne. Som trækfugl var fjeldvågen en sparsom gæst i Fyns Amt i 1995.

Horseklint havde kun 2 dage med trækkende fjeldvåger: 21/3 1 og 11/4 5 (OHM).

	pri	med	ult	total
	okt	okt	okt	
Sydlangeland	4	2	4	10
Horne	3	2	10	15

Ingen dage med mere end 3 fugle på disse lokaliteter.

Højeste træktal i efteråret: 16/10 4 **Lindsbjerg**, **Ærø** (JHJ).

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

En 2k kongeørn blev set forskellige steder på Fyn i løbet af marts: 11/3 1 NØ **Sortemosen** (RYT), 29/3 1 rast **Vågebakken** FH (OHM). 30/3 så PVR en kongeørn trække NØ ved **Krarup** kl. 11.45 og THH observerede en over **Vågebakken**, FH kl. 13.00 samme dag. Det drejer sig sandsynligvis om to forskellige fugle.

13/10 dukkede der en 1k kongeørn op ved **Ravnholt** (Per Bak). Den strejfede ned til søerne et par gange: **Arreskov Sø** 29-30/10 (HLJ) og tilbage til **Ravnholt** igen, og blev så set ved **Brændegård Sø** 8-16/11. Resten af året holdt den hovedsagelig til på **Lindkær** ved **Ravnholt**, hvor den var vinterens store tilløbsstykke.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Fra foråret i alt 26 forskellige fiskeørne, heraf 7 på **Fyns Hoved** fra 9/4 til 30/5, alle dage kun med 1 fugl (OHM). Et helt utroligt indtræk på Sydlangeland: 13/4 11 NØ **Fakkebjerg** (FET). Indtrækkende fiskeørne ved **Sønderhjørne** 21/4, 27/4 og 1/5, alle NØ (PDP).

Antallet i 2. halvår er umuligt at få styr på, da **Brændegård Sø** og **Arreskov Sø** næsten konstant havde rastende fiskeørne fra 20/8 til 5/10 i vekslende antal. Største antal her: 23/8 4 **Brændegård Sø** (PDP).

Horne havde kun 3 udtrækkende fiskeørne: 16/9 2 og 23/9 1 (PDP).

Sydlangeland havde en jævn total på 50:

pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med
aug	aug	aug	sep	sep	sep	okt	okt
1	3	6	14	22	1	2	1

Bedste dage her: 8/9 5, 10/9 5, 15/9 7, 16/9 8 (KNF). Den sidste fiskeørn forlod **Dovns Klint** 18/10 (KNF).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Horseklint havde 25 udtrækkende tårnfalke fra 25/3 til 21/5. Bedste dage: 6/4 5 og 3/5 3 (OHM). Der var også indtræk af tårnfalk på **Fakkebjerg** på kanondagen 13/4: 8 NØ (FET).

Efterårstrækket blev for **Sydlangeland** totalt på 94 (KNF) og for **Horne** på 13 (PDP).

		pri	med	ult	pri	med	ult	
	aug	sep	sep	sep	okt	okt	okt	nov
Sydlangeland	2	8	23	47	11	0	3	0
Horne	0	0	2	4	4	0	2	1

Bedste dage **Sydlangeland**: 15/9 11, 25/9 20, 30/9 18 (KNF).

Aftenfalk *Falco vespertinus*

En enkelt forårsagttagelse: 25/4 1 **Espe** (BSN).

Efterårets aftenfalke er alle fra Sydlangeland: En meget stationær 1k fugl i **Gulstavområdet** fra 15/9 til 9/10. Den gav mange et nyt kryds i fuglebogen. Herudover 16-18/9 en hunfarvet fugl, indberettet som både ad. og 1k i **Tryggelev Nor** (SEE, KNF, JSC). 14/10 1 rast **Gulstav** (KNF).

Dværgfalk *Falco columbarius*

En overvintrende dværgfalk 5/1 på **Monnet** (PVR).

Forårstrækket gav i alt 37 fugle fra 3/4 til 21/5. Af disse trak 20 ud fra **Horseklint**: **Sønderhjørne** havde i alt 5 indtrækkende dværgfalke fra 23/4 til 2/5. Det var lige så mange som efterårstrækket gav her, nemlig i alt kun 5 i dagene lige omkring månedsskiftet sep/okt. (PDP)

Sydlangeland havde en efterårstotal på 85:

	pri	med	ult	pri	med	
aug	sep	sep	sep	okt	okt	
	1	3	2	27	29	23

Også i december var der vinterdværgfalk på **Monnet**: 6/12 1 (PVR).

Antallet af dværgfalke har været meget konstant de sidste 5 år:

	1991	1992	1993	1994	1995
forår	13	12	11	22	38
efterår	134	104	107	108	100
total	147	116	118	130	138

Lærkefalk *Falco subbuteo*

7 fugle i foråret fra 22/4 til 21/5, set på lige så mange lokaliteter, er der ikke noget bemærkelsesværdigt i.

Men det blev simpelt hen et kanonefterår for lærkefalk på **Sydlangeland**, med i alt 43 udtrækkende fugle, foruden adskillige rastende. Alle udtrækkende lærkefalke blev set i løbet af kun 2 uger, fra 8/9 til 21/9. Dette udmøntede sig i de 4 højeste dagstotaler nogensinde i Fyns Amt: 10/9 9, 12/9 6, 15/9 13 og 16/9 7 (KNF).

Suget fra Langeland var så stort, at der ikke blev set en eneste på **Horne**!

Årets sidste lærkefalk blev set 17/10 **Lindsbjerg, Ærø** (JHJ)

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Et år med mindst 13 forskellige vandrefalke, heraf langtidsrastende fugle på **Monnet** og i **Odense Fjord**.

Monnet: 5/1-1/4 1 2k hun og 23-25/10 1 ad. hun (PVR, MMJ)

Odense Fjord: 4/1 1 **Roholm** (KDJ), 15/1 1 **Sohovedbugten** (KDJ), 18/2 1 hun

Stige Ø (JSA), 13/4 1 **Hofmansgave** (JSA), 10/9 1 **Viggelsø** (KDJ),

Øvrige: 10/2 1 **Vogterholm** (PHH), 12/5 1 trak **Horseklint** (OHM), 10/9 1 trak

Dovns Klint (KNF), 13/9 1 SV **Flødstrup Sø** (MMJ), 14/10 1 ad. hun trak **Gulstav**

(KNF), 15/10 1 trækforsøg **Østerøse** (MSN), 21/10 1 trak **Gulstav** (KNF), 10/12 1

ad. han rast **Thurø Rev** (AB).

Vagtel *Coturnix coturnix*

5 jagttagelser, alle hørt: 30/5 1 **Fyns Hoved** (JSA, THH), 9/6 + 12/6 1 **Broby Mose** (HEL, MSN), 20/6 1 **Stavids Å** (HEL), 25/6 1 **Vedtofte** (HEL), 30/7 1 **Villestofte** (HEL).

Plettet rørvagtel *Porzana porzana*

4 fugle hørt: 14/4 1 **Fredmosen** (FET), 26/5 1 **Noret**, Tåsinge (PVR) og formentlig samme fugl 31/5-24/6 i **Vejlen**, Tåsinge (PVR), 16/6-21/6 1 **Bispeengen**, Odense (JSA, THH, HEL, MSN), 27/6 1 **Bøjden Nor** (SEE).

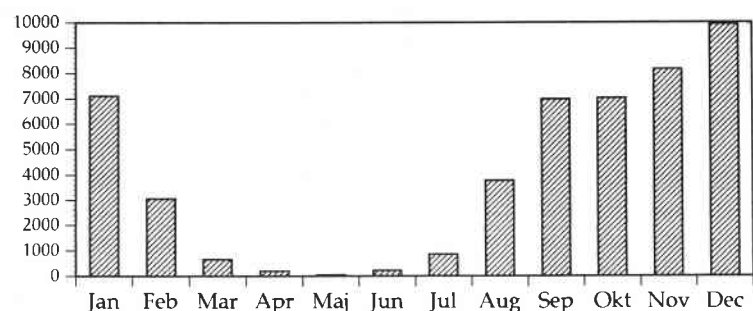
Engsnarre *Crex crex*

3-4 fugle hørt: 14/6 2 og 15/6 1 **Maden ved Voldtofte** (JSA, THH, FET), 5/8 1 og 20/8 1 **Gulstav Mose** (KNF).

Blishøne *Fulica atra*

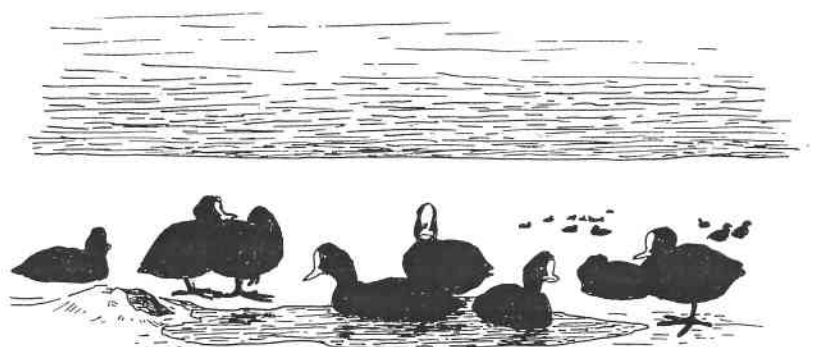
Langt de største forekomster af blishøns i 1995 er fra **Odense Fjord**, og her tegner Egensedybet sig for mere end halvdelen. Området nord for **Stige Ø** og **Sohovedbugten** har dog også haft store flokke.

KDJ's månedlige totaltællinger for Odense Fjord:

Øvrige lokaliteter med min. 500 blishøns: 4/2 500 Svendborgsund (EEE), 12/3 544 Gyldenstens Enge (HEL), 28/7 852 og 20/8 1200 Arreskov Sø (EEH), 30/7 615 Tryggelev Nor (JSA), 11/8 762 Keldsnor (FET), 22/9 550 og 26/12 1200 Holkenhavn Fjord (JSA, PNI), 20/11 800 Fåborg Fjord (PDP), 24/12 1000 Kertinge Nor (BKS), 26/12 1350 Skårupøresund (JSA), 27/12 2500 Urehoved, Ærø (JHJ).

De største registrerede ynglefremkomster: Ejby Mose 10 par (NIA), Arreskov Sø 11 par (EEH), Bøjden Nor 9 par (TOF), Noret, Tåsinge 14 par (PVR), Vejlen 34 par (PVR), Klise Nor 14 par (SØB) og Tarup/Davinde Grusgrave hele 109 par (KDJ).

PR 96.

Trane *Grus grus*

8-10 fugle set: 13/4 2 NØ Fakkebjerg (FET), 29/4 1 N Hjelms hoved (EEE), 5/5 2 Sandholt Lyndelse (BSN, PVR), 3/9 2 1k trak Keldsnor (KNF, GKN), 6/9 1 Gulstav (KNF).

Strandskade *Haematopus ostralegus*

I vintermånederne (jan - feb) blev der igen observeret overvintrende strandskader, mest i det nordfynske og Odense Fjord. 6/1 52 Fyns Hoved (MMJ) og 15/1 41 Odense Fjord (KDJ).

Forårstrækket syntes at give mange observationer allerede fra medio feb. over hele øen. Største forårsobservationer var 25/2 262 Nr. Nærrå Strand (THH) og 10/3 147 Jersore (KBL).

Der er i 1995 registreret ynglende strandskader på 27 lokaliteter med ialt 184 ynglepar. Størst var igen 1/6 45 Monnet (PVR).

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug
Odense Fjord	41	55	134	167	109	235	123	
Æbelø Holm		50	85	40	60			
Fyns Hoved	52	83	50	76				
Monnet		46		134		98		
Nr. Nærrå Strand		262				121	200	350

Største efterårsobservationer var 3/8 350 Nr. Nærrå Strand (FET), 1/10 95, 30/11 53 Mågeørerne (JEB).

Selvom den strenge vinter 95/96 startede fra begyndelsen af dec., er der observeret strandskader helt hen til årsskiftet: 27/12 56 Urehoved (JHJ).

Klyde *Recurvirostra avosetta*

Årets første klyde blev observeret 24/2 1 Gyldenstens Enge (JEB), hvilket var meget tidligt. Klyderne ankommer generelt tidligere formodentlig p.g.a. udbredelsesområdet rykker mod nord og de mildere vintre ("Vadefugletrækket gennem Danmark", Hans Meltofte, 1993).

Største forårstal: 27/4 116 Viggelsø (KDJ).

Størst antal ynglepar observeret er 1/6 60 Storeholm (PHH).

Sensationelt bedste efterårsobs. blev 8/7 282 kortvarig rast Slambassinet (KDJ).

	mar	apr	maj	jun	jul
Odense Fjord	50	163	80	79	282

Klyden er uden tvivl i fremgang sammenlignet med de seneste 3 år, selvom det stadig kniber med at få unger på vingene på de genindvundne ynglepladser.

("Viggelsø", KDJ, 1994 og

"Odense Fjord, Årsrapport", KDJ, 1995).

Øvrige større obs.: 24/3 25 Æbelø Holm (JEB),

30/4 21, 5/6 34 Monnet (PVR),

30/6 171 Nr. Nærrå Strand (KDJ)

Lille præstekrave *Charadrius dubius*

Årets første og sidste obs. er: 11/4 1 **Kærby Fed** (KDJ) og 14/9 1 **Hofmangave** (HEL).

Igen i 1995 har **Slambassin** været en god lokalitet forår og efterår: 15/5 12 (JSA) og 27/6 10 (JSA). Her er også observeret ynglepar: 1/6 5 (JSA).

Men det er glædeligt at nogle fynske ornitologer i 1995 har checket den lille præstekraves traditionelle ynglelokalitet - grusgrave: 1 par **Grusgrav s.f. Fjeldsted** (NIA), 1 par **Grusgrav v.f. Sallinge** (JOF), 15 par **Grusgrave v/Tarup-Davinde** (KDJ).

Stor præstekrave *Charadrius hiaticula*

Første observation: 4/1 10 **Mole v/Lindø Værftet** (KDJ).

Igen i 1995 moderate forårstræktal på typisk 20 - 25 observerede fugle, og yngleparstallet moderat med 1/6 6 **Storeholm** (PHH), som det bedste.

Største efterårsrasttal: 26/7 110 **Nr. Nærá Strand** (FET). Sidste obs. er: 30/12 2 **Dalby Bugt** (BKS), hvilket igen bekræfter overvintring selv ved indgangen til en streng vinter.

Forår	jan	feb	mar	apr	maj	jun
Odense Fjord	10		15	21	25	20
Monnet		19		15		

Efterår	jul	aug	sep	okt	
Odense Fjord	30	51	16		(excl. Slambassin)
Fyns Hoved		16	23		
Bøjden Nor	5	18			
Østerøso		27	11	6	
Slambassin	38	29	17	10	

Øvrige obs: 14/3 23 **Horseklint** (MMJ), 24/3 22 **Æbelø Holm** (JEB), 30/7 70 **Storeholm** (JSA, THH), 16/8 26 **Keldsnor** (OHG).

Hvidbrystet præstekrave *Charadrius alexandrinus*

2 observationer: 14/5 1 han **Slambassin** (THH) og 17/7 1 hun/1k **Keldsnor** (THH).

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

10/9 3 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Hjeje *Pluvialis apricaria*

Der er observeret pæne flok størrelser (min. 600 - 800) hele året. Størst efterår, mindre om foråret, samt overvintring. Nordfynske lokaliteter udviser største tal, men også syd- og vestfynske lokaliteter præsenterer tal mellem 400 - 1000 fugle.

Forår	jan	feb	mar	apr	maj
Odense Fjord	30	414	250	804	1090
Monnet		300		625	

Efterår	jul	aug	sep	okt	nov
Odense Fjord	60	1430	2312	2100	175
Nr. Nærá	250			450	2800
Mågeøerne		240	1200	600	
Siø		600		200	
Bøjden Nor		350	250		

Øvrige obs. er: 1/1 800 **Gyldensten Gods** (JEB), 17/9 1600 **Føns Vang** (JEB), 7/10 600 **Vejlen**, Tåsinge (PVR), 12/11 600 **Gyldensten Gods** (JEB) og 10/11 900 **Skarø Rev** (EEH).

Strandhjeje *Pluvialis squatarola*

Første og sidste observation er: 5/1 5 **Monnet** (PVR) og 29/11 2 **Mågeøerne** (MMJ). Fuglene observeres ofte spredt, men tallene for 1995 er beskedne i forhold til tidligere år. Største observation er 25/5 35 **Egensedybet** (KDJ).

Islandsk ryle *Calidris canutus*

Kun 2 trækobservationer i foråret: 30/5 140 **Ø Bøgebjerg Strand** (FET) og 2/6 85 **NØ Bellinge** (THH).

Største efterårsrasteobs.: 5/7 84 **Keldsnor** (THH), 26/7 74 **Nr. Nærá Strand** (FET), 26/8 29 **Fyns Hoved** (MMJ), 11/9 70 **Egensedybet** (KDJ), 1/10 25 **Mågeøerne** (JEB) og 17/10 43 **Sjoen v/Dunkær** (JHJ).

Sandløber *Calidris alba*

Renset for gengangere har der været 11 iagttagelser. Alle obs. nævnes:

24/7 1 **Slambassin** (FET), 5/8 3 **Keldsnor** (KBL), 26/8 1 **Fyns Hoved** (MMJ), 29/8 1 **Slambassin** (MSN, KBL), 31/8 1 **Bøjden Nor** (PDP), 2/9 1 **Keldsnor** (GKN, KNF), 6/9 1 **Æbelø** (JEB), 11-15/9 4-8 **Egensedybet** (KDJ, THH, FET), 12/9 12 **Østerøso**, Knudshoved (MMJ), 30/9 1 **Østerøso**, Knudshoved (FET) og 15/10 3 **Æbelø Holm** (JEB).

Dværgryle *Calidris minuta*

I alt 3 forårsobservationer med hver 1 fugl: 7/5 Noret (PVR), 12/5 Vejlen (PVR), 18/5 Geelså (THH).

Efterårsobservationerne fra 6/7 til 12/10, hvor der er observeret mere end 2 dværgryler: 22/8 - 2/9 4-14 Tryggelev Nor (SØB, FET), 11-14/9 3-8 Egensedybet (KDJ, THH, FET), 9-12/10 2-7 Bøjden Nor (PDP), 14-16/9 2-7 Arreskov Sø (EEH), 6/9 4 Gyldensten Enge (JEB) og 17-24/9 2-7 (HEL, MMJ, JSA, MSN) ialt omkring det normale antal observationer.

Temmincksryle *Calidris temminckii*

Forårsobservationer for 1995 er de talrigeste imodsætning til tidligere år, p.g.a. en stabil rastebestand i Slambassinnet: 14-22/5 9-16 (THH, JSA, MMJ, HEL, MSN).

Størst blev 14/5 22 Geels Å (HEL), og største efterårsobs blev 3/8 9 Viggelsø (KDJ).

Af øvrige obs. skal nævnes: 18/5 3 Kærby Fed (KBL), 20/5 4 Noret (PVR) og 1/8 2 Keldsnor (KNF).

Krumnæbbet ryle *Calidris ferruginea*

En enkel forårsobservation: 28/5 2 Kærby Fed (KBL). 1995 ser ud til at være dårligere end især 1993, men datagrundlaget er måske misvisende, fordi Slambassinnet er "overobs'et" i vadefugletræktiden i forhold til andre lokaliteter på Fyn.

	med	ult	pri	med	ult	pri	med	ult
	juli	juli	aug	aug	aug	sept	sept	sept
Slambassinnet	32	11		4	8	9	14	
Keldsnor	11	10	1	4		7		
Østerøse	2		2			5		4
Egensedybet				4			15	

Af øvrige observationer skal nævnes: 14/7 4 Salme Nor (THH), 18/7 8 Lyø Trille/Vestersjø (NBJ) og 6/9 3 Gyldenstens Enge (JEB).

Sortgrå ryle *Calidris maritima*

2 observationer: 28/4 3 Vresen (PHH) og 28/10 1 Horseklint (MMJ).

Almindelig ryle *Calidris alpina*

Almindelig ryle er observeret hele året på Fyn, men 1995 syntes dårligere end tidligere. Det er især tal fra det nordfynske, som dominerer:

Forår:	jan	feb	mar	apr	maj
Odense Fjord	1230	1156	1000	1580	2462
Nr. Nærå Strand		1800			

Efterår:	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Odense Fjord	200	260	858	750	1200	480
Nr. Nærå Strand	1400	850		150	1000	

1 ynglepar på Monnet (PVR). Af øvrige observationer skal nævnes: 11/1 300 Fyns Hoved (MMJ), 22/1 600 Mågeøerne (JEB), 2/2 300 Odden (JSA), 23/2 500 Æbelø Holm (JEB), 13/4 290 Æbelø Holm (JEB), 31/5 250 Storeholm (PHH), 1/10 750 Mågeøerne (JEB), 27/10 750 Småstenskrog (KDJ), 2/12 450 Æbelø Holm (JEB) og 21/12 500 Fyns Hoved (MMJ).

Kærløber *Limicola falcinellus*

En observation: 18/9 2 1k Hofmansgave (THH).

Brushane *Philomachus pugnax*

Brushanen havde et godt forår, hvorimod tallene fra efteråret lå under normalen. Første større forårsobs.: 3/5 51 Geelså Enge (HEL). Noret, Tåsinge viste sig dog klart som bedste lokalitet i det op til 102 fugle kunne ses 7-13/5 (PVR). Største sommerobs. blev 21/6 5 Egensedybet (KDJ) og 30/6 5 Nr. Nærå Strand (KDJ).

De adulte fugles efterårstræk markerede sig kun med én nævneværdig obs.: 18/7 18 Keldsnor (THH). Ungfuglene med deres hovedtræk i september havde følgende større dage: 2/9 26 Tryggelev Nor (FET), 14/9 15 Egensedybet (FET) og 23/9 28 Klise Nor (SØB).

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Et utroligt flot år for denne ellers oversete art. Observationerne fra Aborg Minde (Pugemølle Å) kunne tyde på, at enkeltbekkasinen har fundet en ny hovedrasteplads her. KBL har besøgt denne lokalitet jævnligt: 28/1 9, 25/3 4, 26/3 2, 10/11 6, 11/11 6 og 24/11 4. De øvrige obs.: 5/1 1 Bøjden Nor (GKN), 13/1 1 Fyns Hoved (MMJ), 20/9 1 Gulstav (KNF), 28/9 1 indtræk. Horseklint (MMJ), 16/10 1 Thurø Rev (MMJ), 21/10 1 Stige Ø (KBL) og 29/10 1 Østerøse (MMJ).

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Foråret gav enkelte middeltal: 8/4 25 og 15/4 43 Geelså Enge (HEL), 8/4 32 Noret (PVR).

Under efterårstrækket med kulmination fra medio august til primo september blev det til en del større tal: 30/7 28 Noret (PVR), 13/8 28 Bøjden Nor (GKN), 6/9 30 Monnet (MMJ).

Det sydlangelandske havde følgende at byde på: **Keldsnor**: 7/8 25 (KNF), 16/8 96 (OHG), 21/8 109 (OHG), 2/9 44 (KNF). 15/8 44 **Gulstav** (KNF).
I **Slambassin**et blev det til: 28/8 31, 31/8 25 (KBL).
Sidste større obs.: 10/11 20 **Aborg Minde** (Pugemølle Å) (KBL).

Skovsneppe *Scolopax rusticola*

Er set i næsten alle årets måneder. Ynglesæsonen viste sig ikke overraskende som den bedste tid på året for denne art: 26/5 10 **Ørsbjerg Skov** (N IA), 5/6 6 **Egeskov Slot** (BL), 9/6 3 **Svaninge Bakker** (PDP) og 13/6 4 **Morud Skov** (SG).

Stor kobbersnepe *Limosa limosa*

Et år uden overraskelser. De første fugle sås 29/3 2 **Gyldenstens Enge** (JEB). På de 2 ynglelokaliteter var de største iagttagelser: 24/4 5 **Birkholm** (MBN) (1-2 ynglepar her) og 30/4 4 **Monnet** (PVR), hvor kun 1 par ynglede i år.
Øvrige obs.: 31/7 1 1k **S Keldsnor** (JSA, THH) og 1/8 1 **Bøjden Nor** (EEH).

Lille kobbersnepe *Limosa lapponica*

Enkelte vinterforekomster: 3/1-7/3 op til 4 i **Egenseedybet** (KDJ, KBL, THH), 24/1 1 **Fyns Hoved** (MMJ).
De eneste to-cifrede forårstræktal : 28/4 32 **Horseklint** (OHM) og 26/5 37 **Tryggelev Nor** (THH).
Antallet af rastende små kobbersnepper i **Egenseedybet** byggede i løbet af maj op til rekordhøjde: 4/5 233, 6/5 283, 7/5 955, 8/5 1500, 17/5 1060, 23/5 1704, 28/5 1080 (KDJ, THH, JHJ).
Efteråret bød på mere almindelige tal: 25/7 60 **Egenseedybet** (KDJ), 25/7 37 **Slambassin**et (KBL), 26/7 55 **Nr. Nærrå Strand** (FET), 14/8 85 **Egenseedybet** (FET). Årets sidste: 28/11 1 **Hofmangave** (KBL).

Lille regnspeve *Numenius phaeopus*

Et år med meget få fugle. Første obs.: 20/4 7 **Egenseedybet** (JHJ). Herudover er der kun 3 observationer med mere end 2 individer: 7/5 11 **Fællesstrand** (OHM), 9/5 7 7 **trak Horseklint** (OHM), 20/7 20 **Ny Gesinge** (PVR). De sidste 2 sås 22/10 i **Klise Nor** (SØB).

Stor regnspeve *Numenius arquata*

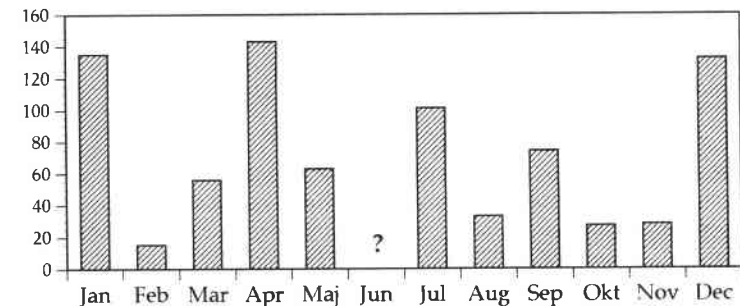
Årets første 4 måneder stod for en meget stor del af observationerne. Pæne tal fra jan. og febr.: 3/1 25 **Egenseedybet** (KDJ), 19/1 52 **Fællesstrand**, FH (JSA), 31/1 74 **Fyns Hoved** (MMJ), 5/2 60 **Ristinge Hale** (FET).
I marts og april sås de største forekomster, hvor især **Egenseedybet** havde noget at byde på: 21/3 75, 30/3 93, 4/4 125, 10/4 98, 19/4 103 (KDJ). Årets største flok blev set på trækk: 20/4 150 **Ø Svendborgsund** (EEE).
Efterårets tal var ikke så store: 26/7 82 **Nr. Nærrå Strand** (FET), 30/7 97 **Storeholm** (JSA, THH), 15/8 og 31/10 40 **Egenseedybet** (KDJ), 21/12 80 **Fyns Hoved** (MMJ).

Sortklire *Tringa erythropus*

Årets første: 24/4 1 **Salme Nor** (THH).
De største tal på forårstrækket blev: 4/5 5 **Bøjden Nor** (PDP), 4/5 11 **Egenseedybet** (KDJ), 7/5 5 **Noret** (PVR), 17/6 7 **Geelså Enge** (HEL).
Der kom gang i efterårstrækket fra midten af august: 13/8 9 **Slambassin**et (KBL), 22/8 15 **Tryggelev Nor** (SØB), 22/8 11 **Slambassin**et (KBL), 26/8 12 og 2/9 17 **Keldsnor** (OHG, KNF), 7/9 20 **Fællesstrand** (MMJ), 10/9 23 **Østerøse** (HEL), 12/9 14 **Slambassin**et (NLA), 11/10 23 **Keldsnor** (KNF).
Sidste fugl blev set så sent som 20/11 på **Viggelsø** (KDJ).

Rødben *Tringa totanus*

Igen i 1995 blev der set mange rødben i vintermånederne: 15/1 54 **Sohovedbugten** (KDJ), 16/1 79 **Kærby Fed** (KDJ), 19/1 88 **Fællesstrand** (JSA), 3/2 100 **Seden Strand** (KDJ), 18/2 71 **Stige Ø** (KBL).
Odense Fjord huser mange rødben hele året, hvilket afspejler sig i de månedlige totaloptællinger (KDJ).

Andre lokaliteter kan dog også byde på pæne tal: 30/4 68 og 5/6 76 **Monnet** (PVR), 4/12 113 **Fællesstrand** (THH).

De største yngletal for rødben i 1995: **Bøjden Nor** 5 par (TOF), **Birkholm** 10 par (MBN), **Stige Ø** 12 par (KDJ), **Noret** 8 par (PVR), **Monnet** 38 par (PVR), **Skarø Rev** 6 par (EEE), **Hjortø** 5 par (EEE), **Hjelmshoved** 5 par (PHH), **Storeholm** 7 par (PHH).

Damklire *Tringa stagnatilis*

Ny art for Fyn, men næppe helt uventet i betragtning af, at den regelmæssigt besøger Danmark og især det sjællandske. Denne yderst elegante vadefugl kunne nydes i selskab med bl.a. hvidklirer fra 23/4 til 26/4 i **Vejlen**, Tåsinge. Fuglen blev opdaget af PVR og mange fynboer nåede at få fornøjelsen. Godkendt af SU!

Hvidklire *Tringa nebularia*

Denne arts højsæde i **Egensedybet** på forårstrækket blev igen i 1995 bekræftet, med de største forekomster lige omkring månedsskiftet april/maj: 25/4 196, 27/4 221, 1/5 265, 4/5 211, 8/4 176, 14/5 50 (THH, KDJ, KBL).

Også på nedtrækket sås de fleste i **Egensedybet**: 10/7 125, 13/7 135, 25/7 200 (JHJ, KDJ).

Øvrige større efterårsobs.: 3/8 62 **Viggelsø** (KDJ), 24/8 22 **Slambassinnet** (KBL), 22/8 30 **Tryggelev Nor** (SØB), 10/9 37 **Østerøse** (HEL), 29/9 27 **Vejlen** (PVR).

Årets sidste: 19/11 **Keldsnor** (JSA).

Svaleklire *Tringa ochropus*

Et normalt år uden større koncentrationer. Foråret var dog lidt under middel. Første fugl trak 24/3 **Horseklint** (OHM) og største forårsobs. blev: 15/4 6 **Lunge Å** (MMJ). Returtrækket var mere givtigt: 11/6 10 **Vejlen**, Tåsinge (PVR), 15/7 9 og 17/7 8 **Tryggelev Nor** (THH), 15/8 17 **Gulstav** (KNF), 22/8 13 **Tryggelev Nor** (SØB) og 24/8 7 **Slambassinnet** (KBL).

En enkelt vintersvaleklire blev det også til: 16-19/12 1 **Birkende** (BKS).

Tinksmed *Tringa glareola*

Det bedste år i denne rapporters historie. Tinksmeden optrådte nærmest invasionsagtigt i starten af maj, hvilket resulterede i ekstraordinært store koncentrationer. Nogle lokaliteterne var Geelså Enge og Noret på Tåsinge.

Geelså: 3/5 18, 4/5 42, 7/5 74, 9/5 59, 11/5 68, 14/5 44, 18/5 15 (HEL, THH, KDJ).

Noret: 7/5 39, 9/5 24 og 10/5 hele 110 (PVR).

Efterårstrækket var derimod helt på niveau med de tidligere år: 30/7 16 **Tryggelev Nor** (JSA), 6/8 15 **Gulstav Mose** (KNF), 13/8 13 **Tryggelev Nor** (KNF).

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

Langt flere mudderklirer end normalt blev set i foråret fra 22/4 til 30/5. 15/5 hele 53 i flok på en mudderbanke i **Arreskov Sø** (EEH) og 18/5 30 **Odense Kanal** (SEE).

Efteråret blev igen præget af **Slambassinnet**, som stod for de fleste iagttagelser: 13/7 22, 19/7 25, 22/7 33, 26/7 30, 6/8 24 (HEL, THH, KBL, NLA).

Den største obs. stammer dog fra **Storeholm**: 30/7 70 (JSA, THH).

Herudover: 1/8 30 **Keldsnor** (KNF), 8/8 12 **Brændegård Sø** (PDP), 13/8 14 **Bøjden Nor** (GKN).

Stenvender *Arenaria interpres*

Et rigtigt flot år med ca. 120 fugle uden gengangere.

Forår: 28/4 3 **Vresen** (PHH), 4/5 8 **Egensedybet** (KDJ), 5/5 4 **Horseklint** (OHM), 21/5 5 **Fællesstrand** (OHM), 3/6 4 **Uløbølle** (NBJ).

I efteråret blev der set usædvanligt mange på lokaliteter omkring Odense Fjord. I **Slambassinnet** sås fra 13/7 til 27/8 mindst 38 stenvendere. Største dag her var 24/7 med 24 forskellige fugle, som rastede kortvarigt i løbet af dagen (HEL, FET, JSA). Øvrige nævneværdige obs.: 2/9 4 **Keldsnor** (KNF), 15/10 4 **Mågeørne** (JEB).

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Kun en eneste iagttagelse blev det til i 1995: 31/8-5/9 1 1k **Kauslunde Å** (MMJ). Man kan undres over, hvad der er skyld i denne arts til tider ret så uregelmæssige optræden. Især når det tages i betragtning, at både **Slambassinnet** og de sydlangelandske lokaliteter var ganske godt dækket i sommeren/efteråret.

Almindelig kjove *Stercorarius parasiticus*

Der blev set 19 alm. kjove i 1995. 14 om foråret og 5 om efteråret. Kjoever er sjældne i Fyns Amt om foråret. **Sønderhjørne** stod for alle forårskjoeverne, som alle trak **SØ**, fordelt på 8 dage i perioden 2/4-2/5: 2/4 1 ad, 11/4 2, 21/4 1 ad, 23/4 2 ad, 25/4 4 ad, 29/4 1, 1/5 1 ad, 2/5 1 ad + 1 2k (PDP)

Fra efteråret: 9/9 1 trak **Sønderhjørne** (JHJ), 2/10 3 trak **Dovns Klint** (KNF) og 20/10 1 N **Horseklint** (MMJ).

Storkjove *Stercorarius skua*

2 iagttagelser: 1/10 1 vest for **Sprogø** (HLJ) og 21/10 1 trak N **Horseklint** (MMJ). Arten er sidst set i amtet i 1984!

Kjove sp. *Stercorarius sp.*

20/10 1 1k N og 21/10 2 1k N **Horseklint** (MMJ).

Sorthovedet måge *Larus melanocephalus*

En adult sorthovedet måge blev set to gange i sommerens løb på **Viggelsø**: 22/6 og 12/7 (KDJ).

Dværgmåge *Larus minutus*

Et dårligt år med kun 117 fugle, hvoraf kun 2 er fra Langeland!

Fra foråret er der næsten udelukkende iagttagelser fra **Sønderhjørne**, hvor der fra 20/4 til 3/5 trak 90 fugle. De bedste dage blev 24/4 17 ad **SØ**, 29/4 24 ad **SØ** og 2/5 25 ad + 4 2k **SØ** (PDP). Eneste anden forårsobs. er fra **Arreskov Sø**, hvor 10 rastede 3/5 (EEH).

Efteråret blev det dårligste i mange år, hvilket nok skyldes, at der ikke er havobset ret meget på Sydlangeland i øst- og sydøstenvind. Efterårstotalen på **Sønderhjørne** blev på 13 med bedste dag 7/10 9 ad **SØ** (PDP).

Sildemåge *Larus fuscus*

Første obs. er fra **Jersore**, hvor en ad. sildemåge af den britiske race **graellsii** rastede 12/3 (HEL). Året præges af mange iagttagelser af 1-4 fugle, undtagen i **Fyns Hoved-området**, hvor op til 40 er set (2/5, THH).

Eneste rapport om yngel er 50 par på **Vresen** (PHH).

Gråmåge *Larus hyperboreus*

30/9 1 ad trak **Dovns Klint** (KNF).

Ride *Rissa tridactyla*

Et flot år med 561 fugle, hvor alle med undtagelse af 8 er fra Fyns Hoved og Horseklint. De 3 største dage herfra: 11/1 104 SV (MMJ), 21/10 hele 359 N (MMJ) og 4/11 74 N (HEL, MSN, THH). Alle andre obs. er på under 10 fugle.

Rovterne *Sterna caspia*

1/8 2 Keldsnor (KNF), 23/9 trak en forbi Gulstav og formentlig samme fugl rastede i Tryggelev Nor dagen efter (KNF).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Den første blev set 16/3 Sønderhjørne (PDP) og den sidste 1/10 på Mågeøerne (JEB). Største antal: Horseklint/Fællesstrand: 6/4 50, 29/4 65, 10/9 55 (OHM). 17/5 400 Viggelsø (KDJ). Eneste indberettede yngletal: 110 par på Ejlinge (JEB).

Fjordterne *Sterna hirundo*

Første obs.: 20/4 1 Kærby Fød (KDJ). Bedste rastelokalitet for fjordterne i 1995 var Slambassinnet, hvor fugle kunne ses fra juni til september. De største antal her: 22/6 83, 7/7 88 (KBL). Det vides ikke om arten overhovedet har ynglet i Odense Fjord i 1995. Sidste dato, hvor der blev set fjordterne er 12/9, hvor den blev set både i Slambassinnet, Egensedybet og Brændegård Sø. Eneste indberettede yngletal er 3 par i Brændegård Sø (PDP).

Havterne *Sterna paradisaea*

Første obs. er fra Sønderhjørne 5/4 (PDP) og den sidste fra Egensedybet 12/9 (KDJ).

Som hos adskillige andre arter har Sønderhjørne også imponeret med havnetræk: I alt trak 1688 havterner forbi her fra 5/4 til 3/5 (PDP). De bedste dage: 19/4 62 NV + 296 SØ, 20/4 66 NV + 232 SØ, 23/4 42 NV + 165 SØ, 29/4 68 NV + 416 SØ og 1/5 271 SØ (alle PDP).

De største indkomne yngletal: Ejlinge 60 par (JEB), Hennings Holm 25 par (KDJ), Dørholm 32 par (KDJ), Vogterholm 15 par (MBN), Monnet 15 par (PVR), Hjelmshoved 50 par (PHH), Odden 25 par (MBN), Storeholm 140 par (PHH).

Eneste større tal fra andet halvår er fra Slambassinnet, med op til 50 rast ultimo juli.

Dværgterne *Sterna albifrons*

Blot 40 fugle er indrapporteret, og der er sikkert gengangere blandt disse. Største antal er 24/4 4 Tryggelev Nor og træketal fra Keldsnor 20/7 5 S og 21/7 5 S (THH). På Monnet ynglede 1 par (PVR) og på Storeholm 2 par (PHH).

Sortterne *Chlidonias niger*

Et meget ringe år med kun ca. 13 fugle i perioden 12/7-14/9, altså helt uden forårsfund! 12/9 4 Egensedybet (KDJ) er største antal.

Lomvie *Uria aalge*

13 iagttagelser af 24 artsbestemte lomvier:

5/2 1 Flyvesandet (THH), 8/2 1 V Fyns Hoved (JSA).

I tidsrummet 1/4-2/5 har PDP set 7 SØ-trækkende lomvier ved Sønderhjørne.

4/11 1 død Kertemind Havn (BKS), 4/11 7 N og 2 S Horseklint (HEL, MSN, MMJ, THH). I november trak i alt 6 lomvier Ø ved Sønderhjørne (7-30/11) (PDP).

Alk *Alca torda*

I første halvår er der 15 iagttagelser af artsbestemte alke: 8/2 2 N Horseklint (JSA). De øvrige 13 er alle fra Sønderhjørne i perioden 13/3-12/5 (PDP).

Oversomrende alke i Lillebælt: 1/7 14 Fæno (MMJ). De lokale jægere er overbevist om, at det er ynglefugle. Det ville ellers være fint!

Fra oktober kommer der gang i alkebevægelserne. Især fra Horseklint ses mange under de kraftige stormvejr: 20/10 63 N, 21/10 22 N, 4/11 34 N 2/12 13 S (MMJ, THH, HEL, MSN). Der var også rastende alke på Nordfyn: 5/11 13 Flyvesandet (THH), 5/11 3 Enebærodde (THH).

Omkring Sønderhjørne var der også en del alke sidst på året: 21/11 55 V, 29/11 20 Ø (PDP).

Alk/lomvie *Alca torda/Uria aalge*

Som de øvrige år er hovedparten af de iagttagne alk/lomvier ubestemte. Iagttagelserne fra Sønderhjørne drejer sig især om overvintrende bestande i Det sydfynske Øhav, mens hovedparten af de store obs. på Horseklint drejer sig om fugle, som i NV-storm er blæst ind i Kattegat fra Nordsøen.

2 pæne obs. fra Fyns Hoved tidligt på året: 11/1 48 V (MMJ), 8/2 14 N Horseklint (JSA). I første halvår sås ved Sønderhjørne i alt 28 fra 13/3 til 29/4 (PDP).

Herefter skal vi frem til efterårsstormene, men så sker der også noget:

Horseklint: 20/10 362 N, 21/10 366 N, 2/11 10 S, 4/11 150 N + 84 S, 18/11 17 N + 15 S, 2/12 44 S, 3/12 38 S, 4/12 231 S, 5/12 280 Ø, 7/12 41 Ø, 12/12 11 Ø, 14/12 23 Ø (MMJ, THH, HEL, MSN, OTØ).

I november pæne tal af omkringflyvende alk/lomvie ved Sønderhjørne, F eks.: 9/11 47 Ø + 25 V, 13/11 35 Ø, 20/11 104 V + 66 Ø, 21/11 27 V + 10 Ø, 25/11 21 Ø, 29/11 37 Ø (PDP).

Tejst *Cephus grylle*

Set omkring Fyns Hoved i vekslende antal undtagen i sommermånederne: 4/1 4, 27/3 2, 20/10 4 N, 2/12 3 S, 4/12 2 N, 14/12 7 Ø (MMJ).

Herudover er der set tejst på 4 lokaliteter: 23/8 1 Bogense (JEB), 5/11 1 Flyvesandet (THH), 13/11 1 Ø Sønderhjørne (PDP), 19/11 1 ad. V Lunden (JSA).

Søkonge *Alle alle*

For andet år i træk er der rekordforekomst af søkonge, i alt 34 forskellige fugle:

Horseklint 4/11 5 N + 2 S + 3 V (THH), 18/11 4 N + 1 S, 2/12 3 S, 3/12 1 S, 12/12 1 Ø, 14/12 3 Ø (alle MMJ).

Øvrige: 8/11 1 død **Vestermaden** (BKS), 28/11 1 **Tørrøse** (THH), 13/12 5 **Maden, Helnæs** (MMJ), 17/12 1 rast **Fyns Hoved** (MMJ), 20/12 2 døde i garn **Sprogø** (BKS), 30/12 1 rast **Dalby Bugt** (BKS).

Huldue *Columba oenas*

Årets første: 12/2 3 **Wedellsborg** (JSA). I 1995 blev der registreret et meget stort hulduetræk på **Fyns Hoved**, i alt 186 udtrækkende fra 25/2 til 17/4, med bedste dage: 22/3 30, 23/3 76, 24/3 29 (OHM).

Herudover 10/3 20 NØ og 13/3 9 NØ **Enebærødder** (THH, KDJ).

Kun 2 ynglepar er indrapporteret.

Efterårstrækket på **Sydlangeland** kom først i gang ved indgangen til oktober, uden at nå de store højder. Bedste dage: 9/10 47, 11/10 33, 14/10 64 (KNF).

På **Sønderhjørne** var der regelmæssigt trækkende hulduer gennem hele oktober, men kun med enkelte fugle pr. dag. Årets sidste fugl her 31/10 (PDP).

Ringdue *Columba palumbus*

I 1995 er der ikke som vanligt indrapporteret nogen særlig store vinterflokke. Til gengæld er der i år indkommet nogle pæne forårstræktal fra **Fyns Hoved**:

ult	pri	med
marts	april	april
3049	1904	5014

Bedste dage her: 24/3 1913, 11/4 1376, 19/4 1467 (OHM).

Efterårstrækket markerede sig med 3 dage over 5000 på **Sydlangeland**: 18/10 6300, 22/10 5100, 29/10 13820 (KNF, JSA). Der var 3 trækdage på **Horne** med over 1000 ringduer: 25/10 1131, 29/10 1195, 30/10 1834 (PDP).

Turteldue *Streptopelia turtur*

15/9 1 **Henninge Nor** (KNF).

Mosehornugle *Asio flammeus*

4-5/3 1 **Enebærødder** (KDJ, HHJ). På **Fyns Hoved** har en eller flere mosehornugler huseret fra 3/4 til 2/5 (HHJ, OHM, THH), 4/5 1 **Egensedyb** (KDJ), 22/9 1 **TTV Horne** (PDP), 6/10 2 rast **Gulstav** (KNF)

Isfugl *Alcedo atthis*

I 1995 er der set isfugl på 28 forskellige lokaliteter. De fleste er set i vinterhalvåret. Kun to iagttagelser er på mere end 1 fugl: 24/1 2 **Nakkebølle Inddæmning** (NBJ), 13/9 2 **Skårup Skovmølle** (EEH). Der er fundet ynglende isfugl ved **Vindinge A** (PRA) og **Brænde A** (NIA).

Hærfugl *Upupa epops*

24/4 1 rast **Fyns Hoved** (OHM), 25/10 1 **Ballen**, Sydfyn (Th Isager)

Vendehals *Jynx torquilla*

4 iagttagelser af rastende fugle: 2/5 1 **Fyns Hoved** (OHM), 11/5 1 **Horseklint** (OHM), 20/8 1 **Gulstav Mose** (KNF), 30/8 1 **Gulstav Mose** (KNF).

Grønspætte *Picus viridis*

9/4 1 kaldende han **Morud Skov** (NLA), 16/12 1 1k **Odense A** v. Skt. Klemens (JHJ). Det er 3. år i træk med grønspætte i Odense. Yngler den stadig på Fyn?

Toplærke *Galerida cristata*

Arten sås i 1995 5 steder i Odense-området, og observationerne drejer sig sandsynligvis om 3, måske 4, fugle.

Årets første melding er fra **Rosengårdcentret** 10/1 (THH), og muligvis samme fugl sang ved **Bilka** 12/1 (OTØ). I perioden 17/2-12/3 sås den igen ved **Rosengårdcentret** (JSA,THH), og det kan nemt være selvsamme fugl, der 6/4 dukkede op ved **Fyens Stiftstidende** (SBL) og 12-14/9 sås ved **Bilka** (THH).

Noget uden for dette område sås enlige fugle i **Bolbro** 6/2 (sås også her før årsskiftet) (HMI) og i **Bellinge** 1/5 og 21/6 (MSN).

Hedelærke *Lullula arborea*

Efter 74-77 hedelærker årligt 1991-93 eksploderede antallet nærmest i 1994, hvor der sås 257. I 1995 var der med en god dækning af både forårstrækket på **Horseklint** og efterårstrækket på **Sønderhjørne** og **Sydlangeland** lagt op til et nyt rekordår. Dette udeblev da heller ikke; i alt 782 fugle sås, fordelt med 98 på forårstrækket og 684 på efterårstrækket.

I foråret blev det i alt til 91 ved **Horseklint** 14/3-30/4, flest 14/3 10 R, 21/3 23 N og 24/3 12 N + 1 R (OHM,THH,GKN). Herudover sås 10/3 4 Ø og 13/3 1 NØ **Enebærødder** (THH,KDJ) samt 9/4 2 N **Flyvesandet** (HEL).

Efterårets første hedelærker sås 2/10 med 6 SV **Sønderhjørne** (PDP) og 8 R **Dovns Klint** (KNF). På **Sønderhjørne** blev totalen på 296 frem til 27/11 (PDP), hvilket dog blev overgået af **Sydlangeland**, hvor 335 sås, alle i oktober (KNF m.fl.). De største dage på **Sydlangeland** var 4/10 37, 14/10 81, 15/10 51 og 21/10 35. Herudover var de største tal 15/10 35 trk **Sjöen v/Dunkær, Ærø** (JHJ), 22/10 26 SV og 27/10 22 SV **Sønderhjørne** (PDP).

En enkelt hedelærke sås i december: 12/12 1 trk **Fåborg** (PDP).

Sanglærke *Alauda arvensis*

Årets største rasstal var 30/1 450 **Fønsskov** (THH), 21/2 200 **Nr. Nærá Strand** (THH) og 14/10 200 **Vestermaden** (BKS).

Forårets regelmæssige trækobservationer ved **Horseklint** gav i alt 1955 trækkende sanglærker 7/2-2/4, flest (>200) 22/2 319, 21/3 203, 22/3 316, 23/3 369 og 24/3 286 (OHM,THH). Eneste øvrige større trækobs fra foråret var 10/3 390 Ø **Enebærodde** (THH).

Fra efteråret kun få større trækstal, flest 14/10 291 **Sjøen, Dunkær** (JHJ) og 21/10 167 V **Horseklint** (MMJ), 240 **Gulstav** (KNF) og 243 SV **Sønderhjørne** (PDP). På sidstnævnte lokalitet talte PDP i alt 1237 trækkende 2/10-13/11.

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

Efter en langvarig bestandstilbagegang er arten kommet sig flot her i 1990'erne. I 1995 sås 27 fugle, hvilket er pænt, selv om det kun er ca. halvdelen af, hvad de to rekordår 1993-94 bød på.

På **Monnet** sås for tredje år i træk bjerglærker i vinterperioden: 2/2 2 (PVR), 27/10 6 (PVR) og 19/12 2 (EEH,AB). Eneste øvrige iagttagelse var 21/10 17 trk. **Gulstav** (KNF).

Digesvale *Riparia riparia*

Lidt sen ankomst med 15/4 1 **Kavslunde A** (MMJ) og 21/4 3 **Horseklint** (OHM) som de første. Til sammenligning sås i 1994 allerede 31/3 1 ved **Påø** og dagen efter hele 5 samme sted.

De største rasstal er alle fra **Arreskov Sø**: 9/5 3000, 15/5 4000, 26/8 1500 og 1/9 1000 (EEH). De eneste større trækstal blev 11/9 175 og 15/9 500 **Dovns Klint** (KNF).

Godt 800 ynglepar er indrapporteret fordelt med 666 par i grusgravene ved **Tarup-Davinde** (KDJ), 75 par **Monnet** (PVR) og 75 par i en grusgrav syd for **Fjeldsted** (NIA).

Landsvale *Hirundo rustica*

Årets første fugle var 4/4 1 **Kavslunde A** (MMJ) og 12-13/4 1 **Geelså Enge** (HEL).

I 1994 sås den første ved **Påø** 2/4.

Rigtig mange trækkende sås på **Sydlangeland** i efteråret - i alt 72.577 med 8/9 8000, 21/9 20.000 og 6/10 26.000 som maxtallene.

Bysvale *Delichon urbica*

Kun få større tal, flest 4/7 150 R **Urehoved, Ærø** (JSA), 16/8 200 R **Keldsnor** (OHG) samt 15/9 1000 trk. og 16/9 130 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Storpiber *Anthus richardi*

Årets 3 fugle, alle fra Sydlangeland, udgør fund nr. 7, 8 og 9 fra Fyns Amt. I øvrigt er det fjerde år i træk med iagttagelser. Fundene var 19/9 1 **Gulstav** (KNF), 6/10 1 rst. **Vesteregn** (KNF) og 29/10 1 rst. **Fakkebjerg** (THH).

Markpiber *Anthus campestris*

To fugle fra Sydlangeland i september er både hvad angår antal, lokalitet og tidspunkt næsten så typisk, som det kan blive.

Fuglene var 8/9 1 trk. **Vesteregn** (FET) og 18/9 1 S **Dovns Klint** (JSC).

Skovpiber *Anthus trivialis*

Forårets største trækstal blev 25/4 120 Ø **Enebærodde** (THH) og fra **Horseklint** 29/4 250, 30/4 276 (+ 200 R **Fyns Hoved**), 5/5 119 og 11/5 125 (OHM).

I efteråret gik det helt amok på Sydlangeland 8/9

med 2050 trk. **Vesteregn** (FET)

og 1500 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Herudover var de eneste større tal

11/9 300 trk. og 12/9 100 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Engpiber *Anthus pratensis*

Forårstrækket kulminerede i dagene 21-27/4, hvor i alt 2428 trak over **Sønderhjørne** (PDP), med max. 24/4 710 NØ. Ved **Enebærodde** trak 24/4 987 (KDJ) og 25/4 410 (THH), mens 500 rastede på **Fyns Hoved** 21/4 (OHM).

De største trækstal fra efteråret var 24/9 550 **Gulstav** (KNF) samt 2/10 554, 3/10 356 og 4/10 500 **Sønderhjørne** (PDP) samt 5/10 346 **Knudshoved** (MMJ).

Rødstrubet piiber *Anthus cervinus*

Normalt år med 10 efterårsfugle fra **Sydlangeland**, alle nævnes: 6/9 1, 9/9 1, 16/9 2 trk., 21/9 1, 23/9 2 trk., 25/9 1 trk., 4/10 1 trk. og 15/10 1 trk. - alle **Dovns Klint/Gulstav** (KNF).

Skærpiber *Anthus littoralis*

Årets største iagttagelser blev gjort på **Monnet**, hvorfra maxtallene var 5/1 22, 31/1 15, 27/10 13 og 6/12 22 (PVR).

Herudover kan nævnes 8/2 6 og 17/12 5 **Fyns Hoved/Fællesstrand** (JSA,MMJ), 25/2 5 **Enebærodde** (THH), 5/11 og 13/11 5 **Egenseddybet** (KDJ) samt 25/12 6 **Skårupøre Sund** (JSA) og 5 **Thurø Rev** (MMJ).

Gul vipstjert *Motacilla flava*

Kun større iagttagelser (>100) nævnes: Ved **Horseklint** trak 12/5 226, 17/5 714 (+ 200 R **Fyns Hoved**), 21/5 600 og 23/5 118 (OHM) og fra efteråret 17/8 230 **Keldsnor** (OHG), 20/8 150 **Gulstav Mose** (KNF), 22/8 2000 R **Tryggelev Nor** (SØB) og 8/9 1910 trk **Vesteregn** (FET) og 1000 trk **Dovns Klint** (KNF)

Der er indrapporteret 13 ynglepar, heraf 4 på **Stige Ø** (KBL).

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*

1995 blev det hidtil bedste år for arten med i alt 171 trækkende eller rastende bjergvipstjarter, og hertil kommer to sikre ynglepar fra **Vestfyn**.

På forårstrækket sås i alt 19 fugle 10/3-23/4, heraf 14 trækkende ved **Horseklint**, max. 22/3 3 N (OHM) samt 10/3 1 Ø **Enebærodde** (THH), 25/3-1/4 2 R **Odense Å** (Bellinge-Dalumvej) (JHJ), 15/4 1 R **Sønderhjørne** (PDP) og 23/4 1 han R **Boltinge Mølle** (PB).

Fra efteråret er der fra 2/9-3/12 meldt om 152 bjergvipstjarter. På **Sydlangeland** i alt 78, ved **Sønderhjørne** 67 og herudover bare følgende: 10/9 2 R **Spodsbjerg** (MMH), 5/10 1 SV **Knudshoved** (MMJ), 12/10 1 1k R **Boltinge Mølle** (PB), 9/11 1 R **Hollufgård** (JSA), 11/11 1 R **Brænde Å** (HEL) samt årets sidste: 3/12 1 **Odense Å** (Dalumvej-Åsum) (NBj).

De største træktal: **Dovns Klint** 23/9 8, 15/10 9 og 20/10 9 (KNF) og **Sønderhjørne** 2/10 9, 13/10 8 og 16/10 9 (PDP).

Rettelse til 1988-rapporten: I efteråret sås ikke 316, men kun ca. 100 trækkende ved **Dovns Klint**.

Hvid vipstjert *Motacilla alba*

Et meget tidligt fund: 26/2 1 **Tryggelev Nor** (HKN).

Ved **Horseklint** sås i foråret i alt 421 trækkende, flest 2/4 59 og 9/4 83 (OHM). Efterårets største tal blev 23/9 375, 8/10 354 og 14/10 205, alle trækkende **Dovns Klint** (KNF).

Silkehale *Bombicilla garrulus*

Der blev kun set ganske få fugle i tiden frem til de sidste dage af december, hvor enkelte flokke markerede starten på den første invasion siden vinteren 1991-92.

Alle obs. nævnes: 5/2 2 **Flyvesandet** (THH), 26/4 1 F **Horseklint** (OHM), 16/5 1 **Fyns Hoved** (OHM), 27/11 1 **Enebærodde** (THH), 25/12 18 V **Fåborg** (PDP), 26/12 75 **Nyborg** (PNI), 29/12 2 **Skellerup** (MMJ), 1 **Rantzausminde** (BJA) samt 30/12 35 R-N **Horseklint** (MMJ).

Vandstær *Cinclus cinclus*

Fra første halvår er der meldt om 8 fugle (6 lokaliteter) og fra andet halvår 7 fugle (5 lok.). To fugle sås samtidig ved **Boltinge Mølle** i januar-marts (PB), **Odense Å** (Borreby-Dalumvej) 18/2, 1/4 og 16/12 (JHJ) og **Harritslevgård Møllebæk v/Bogense** 26/12 (JEB). Ved **Mose v/Sludegård**, **Silkeå/Brahetrolleborg**, **Hollufgård**, **Vejstrup Å**, **Brobyværk Vandmølle** og **Hundstrup Å** sås alle steder enlige fugle.

Jernspurv *Prunella modularis*

Vinter: 8/2 1 **Tårup Inddæmmede Strand** (MMJ).

Forårets største tal fra **Horseklint** blev 23/3 62 N, 24/3 160 N, 11/4 121 N og 12/4 rastede 500 i **sommerhusområdet** (OHM,THH). Eneste større tal fra andet halvår var 12/9 100 trk. **Gulstav** (KNF).

Rødhals *Erithacus rubecula*

De største rasttal: 12/4 1000, 21/4 500, 23/4 2000 og 30/4 200, alle **Fyns Hoved/Horseklint** (OHM).

Nattergal *Luscinia luscinia*

Flest nattergale kunne i 1995 høres følgende steder: 14/5 9 **Hjulby Sø** (MMJ), 23/5 7 og 10/6 6 **Storelung** (JOF) samt 24/5 18 **Ejby/Kindstrup Mose** (NIA).

Husrødstjert *Phoenicurus ochrurus*

I alt 17 observationer fra 11 "lokaliteter", flest 10/5 8 **Nyborg** (PNI) samt 23/8 2 og 7/9 2 **Gulstav** (KNF).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

De største rasttal var fra foråret 24/4 5, 1/5 10 og 2/5 25 **Fyns Hoved** (OHM,NLA) og 4/5 5 ved **Egensedybet** (KDJ) og fra efteråret 29/8 5, 5/9 10 og 7/9 15 **Gulstav** (KNF).

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

Årets iagttagelser grupperer sig tydeligt i to perioder, nemlig forårstræk 28/4-30/5 og efterårstræk 17/8-19/9. To observationer falder udenfor og drejer sig formentlig om ynglefugle: 23/6 2 **Holckenhavn Fjord** (PNI) og 25/6 3 **Nakkebølle Inddæmning** (NBj).

De største rasttal fra foråret blev 30/4 6, 2/5 15 og 3/5 5 **Fyns Hoved** (OHM) og fra efteråret 17/8 5, 20/8 10 og 31/8 10 **Gulstav Mose** (KNF) samt 10/9 7 **Slipshavn Enge** (HEL).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

De første 3 sås ved **Heden** 5/4 (EEH), men de næste sås først 14/4, 3 **Fyns Hoved** (OHM). Under forårstrækket sås arten mange steder i mindre tal, flest 30/4 og 2/5 5 **Fyns Hoved** (OHM), 6/5 5 **Bøjden Nor** (EEH), 7/5 7 **Geelså Enge** (HEL), 18/5 5 **Strandeng v/Dalby Bugt** (THH), 18/5 5 **Storeå udløb** (JEB) og 22/5 5 **Slambassin** (MSN). Der er indrapporteret 5 ynglepar.

Eneste større efterårstal var 10/9 16 **Slipshavn Enge** (HEL), og årets sidste og eneste oktoberstenpikker sås på **Æbelø Holm** 15/10 (JEB).

Ringdrossel *Turdus torquatus*

Med 22-26 fugle lidt færre end de seneste pæne år. Størsteparten sås på **Fyns Hoved**, hvor arten noteredes på 9 datoer 14/4-11/5, flest (>1) 21/4 4, 30/4 5 og 2/5 3 (OHM).

Øvrige fund: 13/4 1 og 16/4 1 han **Tryggelev Nor** (FET,NBJ), 23/4 1 **Avernakø** (GKN), 9/5 1 **Geelså Enge** (THH), 10/5 1 hun og 16/5 1 hun **Østerøso** (THH) samt fra efteråret 29/9 og 17/10 1 R **Gulstav** (KNF).

Sjagger *Turdus pilaris*

Ingen større tal, max 22/11 150 og 28/11 305 **Arreskov Sø** (MMJ,OTØ,PDP) samt 13/12 160 **Rud-Ålehoved** (MMJ).

Der er ikke indrapporteret sikre ynglefund til lokalitetsregistret.

Sangdrossel *Turdus philomelos*

Et par tidlige/sene iagttagelser: 24/1 1 **Fyns Hoved** (MMJ), 9/3 1 **Egensedybet** (KDJ) samt 6/12 og 24/12 1 **Arreskov Sø** (THH,PB).

De største tal var 21/4 500 R **Fyns Hoved** (OHM) og 16/10 80 trk **Dunkær, Ærø** (JHJ).

Vindrossel *Turdus iliacus*

I foråret skiller kun et enkelt tal sig ud, nemlig 100 R **Fyns Hoved** 21/4 (OHM). I efteråret var der noget flere fugle, bl.a. kan nævnes 9/10 131 SV, 21/10 409 SV og 23/10 200 SV **Sønderhjørne** (PDP) samt 20/10 1600 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

Pænt mange fugle er indrapporteret. Ved **Horseklint** trak i alt 1098, flest 24/3 128 N, 6/4 74 N og 11/4 455 N (OHM). Eneste større forårstal i øvrigt var 9/4 12 N **Flyvesandet** (HEL).

Fra efteråret kan nævnes 13/10 23 R, 14/10 16 trk og 20/10 42 trk **Gulstav** (KNF) samt 21/11 12 SV **Sønderhjørne** (PDP)

Græshoppesanger *Locustella naevia*

Efter frasortering af gengangere blev totalen på 27-28 fugle, heraf fra træklokaliteterne i alt 3-4 på **Fyns Hoved** 4-12/5 (OHM) og 4 blev mærket ved **Gulstav Mose** 18/8-14/9 (KNF). Derudover kunne arten høres på 17 lokaliteter 7/5-12/7, flest 24/5 3, 25/5 2 og 29/5 2 **Odense Å** ved Bellinge (MSN,THH,JSA) og 28/6 2 **Kildemose**, Vejle (JSA).

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

En syngende fugl blev hørt ved **Odense Å** ved Bellinge 25/5, 29/5 og 16/6 (4 indsendere).

Savisanger *Locustella luscinioides*

I alt 6-7 syngende fugle på Sydlangeland. Fra **Fredmosen** er der blot indrapporteret én fugl 26/5 og 13/7 (THH), men mon ikke der har siddet de 4-5 fugle, som der plejer? Herudover blev der hørt syngende savisangere i **Tryggelev Nor** 14/7 (THH) og 22/8 (SØB) og i **Gulstav Mose** 24/8 (KNF), mens hele 3 blev hørt i **Ristinge Nor** forår/sommer (NRA).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Første fugl sang på **Fyns Hoved** 23/4, hvorfra det største rasttal er 5 24/5 (OHM,THH).

Herudover blev arten hørt med 1-2 fugle på 8 lokaliteter: **Hjulby Sø** (MMJ,PNI)

- her dog 4 14/5, **Egensedybet** (KDJ), **Holckenhavn Fjord** (PNI), **Pavebæk** (JEB), **Ristinge Nor** (NRA), **Piledybet** (NRA), **Tryggelev Nor** (THH) og **Fredmosen** (THH).

Ved **Gulstav Mose** blev i alt 19 sivsangere ringmærket i august og september (KNF).

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

De største tal er fra **Gyldenstens Enge**, hvor der blev hørt 10 5/6 og 15 11/6 (HEL,MSN). Fra efteråret 10 rastende ved **Gulstav Mose** 20/8 (KNF).

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Årets klart største ynglefugletal er fra **Vejlen**, hvor der taltes 45 par (PVR). Desuden 10-12 par ved **Ejby/Kindstrup Mose** (NIA), mose SV for **Bremerskov** (KP) og **Røjerup Sø** (KP).

De eneste større rasttal er 17/8 100 og 20/8 50 **Gulstav Mose**, hvor i alt 286 blev mærket i efterårsmånederne (KNF).

Høgesanger *Sylvia nisoria*

En enkelt iagttagelse af denne på Fyn sjældne gæst, der sidst er set i 1991 og 1993: 6/9 1 1k **Fåborg** (PDP).

	Fyns Hoved	Gulstav Mose
Gulbug	23/5 15	17/8 25, 20/8 20, 22/8 20
Gærdesanger	24/4 50, 30/4 50	17/8 50, 20/8 40, 12/9 100
Tornsanger	3/5 10	17/8 25, 20/8 50, 7/9 15
Havesanger	16/5 20	17/8 20, 7/9 15
Munk	24/4 25	17/8 10, 5/9 10, 7/9 25
Gransanger	30/4 50	5/9 10
Løvsanger	24/4 100, 30/4 200	17/8 100, 20/8 100, 29/8 100

De største rasttal af flere af de almindeligste sangere fra Fyns Hoved i foråret (OHM) og Gulstav Mose i efteråret (KNF).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

Ikke mere end 7 eks. kunne det blive til, alle nævnes:

30/4 1 sang Rønninge (THH), 4/5 1 Sønderhjørne (PDP), 16/5 1 Nordtorpe Skov (ESM), 26/5 1 Ørsbjerg Skov (NIA), 30/5 1 Østerøse (MMJ), 5/6 1 Aisbo Banker (NIA) og 20/6 1 Hesbjerg Skov (BIS).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Tidlig ankomst i år med 4 fugle på 3 lokaliteter allerede 26/3.

Vinter: 10/12 1 Prises Have, Fåborg (GKN).

En feltobservation af en tristis-gransanger er indrapporteret, men selv om racen ikke længere er på SU-listen, anerkendes feltobservationer generelt ikke.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

En lidt tøvende ankomst med enlige fugle ved Kavslunde Å 15/4 (MMJ) og Sønderhjørne 20/4 (PDP), inden arten fra 23/4 kunne ses "overalt".

Fuglekonge *Regulus regulus*

De største rasttal fra trækperioderne var 12/4 500 Sommerhusområdet, Fyns Hoved (OHM), 30/4 75 Fyns Hoved (OHM), 12/10 100 Østerøse (MMJ) og 25/10 25 Thurø Rev (MMJ).

Rødtoppet fuglekonge *Regulus ignicapillus*

Ingen sås i foråret, mens 4 fugle fra efteråret til gengæld er pænt: 14/10 1 og 16/10 3 Gulstav (KNF).

Desuden en af de meget sjældne vinteragttagelser, 26/12 1 Fiskerup Skov ved Nørresø (NBJ).

Grå fluesnapper *Muscicapa striata*

Årets eneste obs. af over 2 fugle var 24/5 10 Fyns Hoved (OHM), 15/6 4 Snarup Mose (PBL) og 20/8 5 Gulstav Mose (KNF).

Lille fluesnapper *Ficedula parva*

Arten har siden 1988 optrådt årligt i Fyns Amt, og i alt er det i de 7 år 1988-94 blevet til 23 fugle, fordelt med 14 i perioden 10/5-23/6 og 9 11/8-14/10.

1995 holdt snittet med 3 fugle, der alle sås i efteråret: 3/9 1 ringmærket Gulstav (KNF), 10/9 1 Sønderhjørne (PDP) og en gang i oktober blev endnu en fugl mærket ved Gulstav (KNF).

Broget fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

De største rasttal blev 24/4, 1/5 og 3/5

alle dage 5 Fyns Hoved (OHM,NLA)

og fra Gulstav i efteråret 20/8 5 og 7/9 25 (KNF).

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Som sædvanlig kun fast inventar på Sydlangeland, hvor arten i år er set på 6 lokaliteter. Flest i Tryggelev Nor med iagttagelser 2/2-29/10, max. 22/8 15 (SØB) og 10/9 16 (KNF). I Keldsnor 26/5 2 (THH) og 5/8-3/9 op til 8 11/8 (FET) og 9 16/8 (OHG). Desuden set i Gulstav Mose med 1-2 9/8-10/10 (KNF,SEE,NBJ), mens der blot er to obs. fra Fredmosen: 26/5 2 og 13/7 5 (THH). Desuden er der meldt om 3 ynglepar i Ristinge Nor og 2 par i Piledybet (NRA).

Udenfor Sydlangeland blev der gjort to iagttagelser, 1/10 5 i en majsmark ved Sortemosen (RYT) og 29/10 1 han Arreskov Sø (PB,HLJ).

Halemejse *Aegithalos caudatus*

Årets største tal var 3/1 15 Nørresø (EEH), 4/9 15 Gulstav Mose (KNF) og 21/11 20 Trente Mølle (HLJ).

Topmejse *Parus cristatus*

Er kun indrapporteret fra lokaliteter på selve Fyn, flest 5/3 4 ved Horseklint (MMJ).

Sortmejse *Parus ater*

Eneste trækiagttagelse var 23/4 3 trk. Fyns Hoved (OHM,THH) og største indrapporterede tal var 10/10 8 Østerøse, Knudshoved (MMJ).

Blåmejse *Parus caeruleus*

Temmelig mange blåmejsers sås på forårstræk i marts/april, således 10/3 81 Ø Enebærøde (THH) og ved Horseklint 21/3 170 N, 23/3 96 N, 24/3 100 F, 30/3 36 trk., 5/4 70 F og 13/4 47 trk. (OHM,THH). Eneste større tal i øvrigt var 10/10 25 Østerøse (MMJ).

Musvit *Parus major*

I lighed med blåmejse sås lidt trækbevægelser i foråret: 10/3 6 Ø Enebærøde (THH) og flg. udtrækkende sås ved Horseklint: 21/3 7 N, 22/3 8, 23/3 9 N og 13/4 3 (OHM,THH).

Efterårets eneste trækobs var 18/9 3 S Dovns Klint (JSC).

Træløber & Korttået træløber *Certhia familiaris/brachydactyla*

I alt er der indrapporteret 29 hhv. 87 eksemplarer af træløber og korttået træløber, men disse tal siger naturligvis meget lidt om den reelle forekomst af de to arter. Korttået træløber er hørt over stort set hele amtet med 1/3 15 syngende Odense (FET) som største tal.

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Blot 4 fugle indrapporteret:

16/8, 20/8 og 22/8 1 rst.

Brændegård Sø (PDP,EEH)

samt 1/10 1 rst.

og 15/10 2 trk. **Dovns Klint** (KNF).

Pirol *Oriolus oriolus*

Alle iagttagelser nævnes: Fra Hindsholm (incl. Romsø) foreligger flg. obs: 19/5 2 og 4/6 1 ynglepar **Bøgebjerg Skov** (MMJ,OTØ,PHV), 28/5 1 **Fyns Hoved** (OHM), 4/6 1 ynglepar og 1/8 1 han **Hverringe-skovene** (PHV), 7/6 1 han **Romsø** (PHV) og 26/7 1 **Kalvehave** (BKS).

Tåsinge/Langeland: 3/6 1 syng. **Nørreskov** (PVR), 15/7 1 ad han syng. **Gulstav Østerskov** (THH) og 3/9 2 **Tranekær** (CLD).

Rødrygget tornskade *Lanius collurio*

Under forårstrækket sås arten jævnlige på **Fyns Hoved** med op til 2 fugle 11-30/5 (OHM m.fl.).

Fra juni og juli er der indrapporteret observationer fra 6 lokaliteter, bl.a. 2 sikre ynglepar ved

Tryggelev Nor (JSA)

og 1 par ved **Vodrup Klint** på **Ærø** (AB).

I efteråret sås mange ved **Gulstav Mose**, hvor i alt 21 blev ringmærket.

Flest sås her 20/8 med 10 og 19/9 20 (KNF).

Stor tornskade *Lanius excubitor*

Fra første halvår foreligger blot 4 observationer: 12/2 1 **Gyldenstens Enge** (THH,JSA), 14/4 1 **Fyns Hoved** (OHM,HHJ), 16/4 1 **Lunden** (FET) og 19/4 1 **Fyns Hoved** (OHM).

Efterårets 2 første rastede ved **Gulstav** 1/10, hvor arten desuden sås med 15/10 1 trk, 17/10 1 F og 21/10 1 trk + 2 R (KNF). Ved **Sønderhjørne** sås i alt 5-6 trækforsøgende 2-25/10 (PDP). Herudover er der meldt om 14-16 forskellige fugle, klart flest 30/12 4 **Brændegård Sø** (RYT), hvor arten sås regelmæssigt fra 22/10.

Skovskade *Garrulus glandarius*

Resteme af invasionen i efteråret 1994 dukkede op på de nordfynske træklokaliteter i april og maj: 25/4 9 Ø **Enebærrodde** (THH) og ved **Horseklint** sås 12/5 26 trk + 11 F, 15/5 8 F, 16/5 4 F, 17/5 21 trk + 13 F (OHM).

Husskade *Pica pica*

Et par store tal: 25/2 32 **Flødstrup Sø** (MMJ) og 20/10 16 **Bispeengen** (KBL).

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Efter invasionen i efteråret 1994 var der stadig en del fugle tilbage: 7/1 1 **Rudkøbing** (NBj), 8/1 1 **Thurø** (AB), 26/2 1 **Kerteminde** (BKS), 30/3 1 **Sommerhusområdet, Fyns Hoved** (OHM), 8/6 2 **Bogense** (EEH), 29/6 1 **Skårup Skovmølle** (EEH), 10/7 1 **Nyborg** (PNI) og 12/8 1 **Tryggelev Nor** (KNF).

I efteråret ramte endnu en invasion landet. De første sås ved **Sønderhjørne** med 2 SV + 1 F 3/10 (PDP) og af større tal fra trækstederne kan nævnes 9/10 5 trk + 1 R, 11/10 5 R, 16/10 25 trk, 18/10 5 R og 20/10 7 R **Dovns Klint** (KNF) og fra **Sønderhjørne** 24/10 10 SV + 3 F. På grund af gengangere er det vanskeligt at vurdere det reelle antal fugle, men ved **Dovns Klint** sås i alt 31 udtrækkende og ved **Sønderhjørne** 14 - alle i oktober. Fra november stinede det lidt af, men året ud sås stadig en del fugle enkeltvis eller parvis spredt over Fyn.

Allike *Corvus monedula*

De største tal fra forårstrækket blev 21/3 342 N, 22/3 619 N og 24/3 441 N **Horseklint** (OHM,THH).

I efteråret trak rigtig mange alliker over **Sønderhjørne**, i alt 21.580, heraf 19.387 bare i oktober (PDP). De største dagstal:

Dato:	21/10	22/10	23/10	24/10	25/10	26/10	29/10	30/10
Antal:	3323	2787	1955	2345	706	2200	2026	1777

Øvrige store trækstal var 21/10 970 V **Arreskov Sø** (EEH), 22/10 1720 **Dovns Klint** (KNF) samt 24/10 1159 S og 29/10 1452 S **Knudshoved** (MMJ)

Sortkrage *Corvus corone corone*

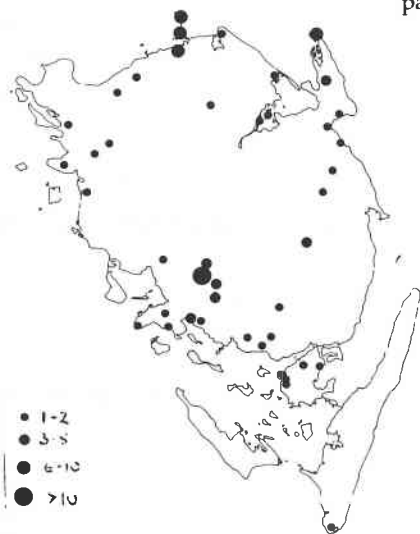
Fra forårsmånederne er der meldt om ikke mindre end 53 trækkende sortkrager ved **Horseklint**, max 22/3 9 N (OHM). Tallet er meget højt i betragtning af, at racen ikke har nogen egentlig yngleudbredelse nord og øst for os. De fleste iagttagelser i øvrigt er fra amtets sydlige del, primært Langeland og Tåsinge.

Gråkrage *Corvus corone cornix*

De eneste trecifrede tal er 22/1 125 **Arreskov Sø** (EEH) samt 27/10 131 og 6/12 106 **Monnet** (PVR).

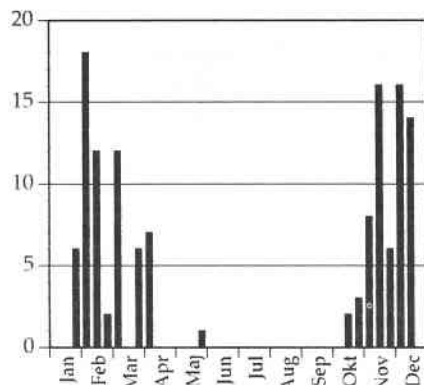
Ravn *Corvus corax*

Selv om arten har bredt sig meget de seneste år, er der stadig store områder, hvor der ikke ses ravne. Iagttagelserne fra 1995 viser, at raven stort set ikke findes på Midtjylland, og eneste observation fra Langeland er 2 fugle v. **Gulstav** 14/10. Artens absolutte bestandstygdepunkt i amtet ligger ved de store søer nord for Fåborg. Her er der ved **Arreskov Sø** set op til 18 3/2 og 16 12/11 og 7/12 (EEH,GKN). Tallene var dog betydeligt større i 1994, hvor maksimalt 36 kunne ses ved **Arreskov Sø** og 22 ved **Brændegård Sø**.

Stær *Sturnus vulgaris*

De største trækter fra foråret blev 23/3 535 N, 24/3 602 N og 2/4 536 N **Horseklint** (OHM) og fra efteråret: 22/10 2324 SV og 23/10 2160 SV **Sønderhjørne** (PDP) samt 24/10 2170 S **Knudshoved** (MMJ). Af større rasttal kan nævnes 5/4 2000 **Vejlen** (PVR), 23/4 3000 **Noret** (EEE) og 21/10 1500 til overnatning i **Arreskov Sø** (SEE).

Ravn 1995. Ovenstående graf viser det maksimale antal set ved Arreskov Sø pr. tidagesperiode, mens prikkortet viser maxtallet på hver af lokaliteterne, hvor arten er iagttaget.

Også i **Æbelø**-området kunne der i 1995 ses mange ravne, herfra kan nævnes 11/6 5 og 2/8 6 på **Æbelø**, 13/8 6 og 22/8 8 **Gyldenstens Enge** samt 2/12 9 til overnatning på **Æbelø** og 10/12 7 **Æbelø Holm** (JEB). Fra **Hindsholm** kan nævnes 14/3 3 F, 22/3 3 R og 27/4 4 N + 3 F **Horseklint** (OHM) samt 14/3 4 **Scheelenborg** (MMJ). Endelig er arten set jævnligt ved **Ravnholt** i vintermånederne med max 4 15/12 (MMJ), og øvrige iagttagelser fremgår af prikkortet.

Bog/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla*

Store trækter: 3/4 15.000 og 9/4 13.770 **Horseklint** (OHM) samt 30/9 36.720, 15/10 61.200 og 17/10 22.000 **Dovns Klint** (KNF).

Gulirisk *Serinus serinus*

To observationer: 19/8 1 og 19/9 1 **Vesteregn** (FET,KNF).

Grønirisk *Carduelis chloris*

Årets største tal var 19/1 150 R, 8/4 150 trk og 9/4 242 trk alle **Horseklint** (JSA,OHM), 15/9 150 **Flødstrup Sø** (MMJ), 19/9 150 **Landet**, Tåsinge (PVR), 5/10 120 **Østerøse** (MMJ) samt 29/11 110 **Gyldenstens Enge** (MMJ).

Stillits *Carduelis carduelis*

Adskillige store tal er indrapporteret, alle over 50 nævnes: 18/1 70 **Søndersø Skov** (MMJ), 29/1 80 **Gyldenstens Enge** (HEL), 13/3 200 **Nyborg** (PNI), 16/10 101 trk **Sjøen, Dunkær** (JHJ) samt 18/10 110 trk, 20/10 66 trk og 22/10 75 trk **Dovns Klint** (KNF).

Grønsisken *Carduelis spinus*

De største indrapporteringer drejer sig alle om trækter. 26/4 315 **Horseklint** (OHM), 13/10 440 SV **Sønderhjørne** (PDP), 14/10 420 og 15/10 880 **Dovns Klint** (KNF).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

De største forårstal blev 8/4 131 trk **Horseklint** (OHM) og 25/4 240 Ø **Enebærødde** (THH). Langt flere sås under efterårstrækket, hvor de største trækter (>500) blev 3/10 587 SV **Sønderhjørne** (PDP) og ved **Dovns Klint** 14/10 2200, 15/10 3735, 18/10 1200 og 20/10 800 (KNF).

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*

På den bedste lokalitet for arten, **Stige Ø**, blev de største tal 12/4 140 (KDJ), 18/11 300 (MSN) og 16/12 350 (KBL). Øvrige store tal: 22/10 130 trk **Dovns Klint** (KNF), 25/10 200 og 6/12 152 **Monnet** (MMJ,PVR) samt 30/10 150 **Æbelø Holm** (JEB).

Gråsisken *Carduelis flammea*

Fra foråret mange obs., men kun af få fugle. De største tal var 11/4 15, 26/4 40 og 5/5 15, alle trækkende **Horseklint** (OHM) og 25/4 29 Ø **Enebærødde** (THH). Fra oktober ramte en større invasion landet. Første to cifrede tal blev 5/10 16 SV **Knudshoved** (MMJ) og året ud blev der set rigtig mange gråsisken, bl.a kan nævnes 31/10 60 S **Knudshoved** (MMJ), 4/11 350 NV **Horseklint** og 405 V + 60 R **Flyvesandet** (THH), 15/11 150 S **Horseklint** (MMJ), 9/12 90 **Lykkesholm** (RYT) samt 27/12 60 **Sollerup** (HHJ).

Hvidsiskan *Carduelis hornemanni*

To iagttagelser: 27/1 1 han **Odense Havn** (FET) og 27/11 1 **Hofmansgave** (THH).

Lille korsnæb *Loxia curvirostra*

Årets observationer er absolut til at overskue, i alt 15 obs af 68 fugle. Størsteparten sås ved **Horseklint** i foråret (21/3-21/5), hvorfra maxtallene blev 23/3 8 N + 3 R, 8/4 11 trk og 11/5 21 trk (OHM,THH) Øvrige obs: 10/2 1 **Østerøso** (MMJ), 26/5 7 N **Gulstav** (THH) og 3/7 2 **Hesbjerg Skov** (BIS).

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

Næsten alle iagttagelser er fra Fyns Hoved og Gulstav på Sydlangeland. Fra **Fyns Hoved** er største tal fra 30/5, hvor 4 syngende blev hørt, fordelt med 2 2k han på selve **Fyns Hoved** og 2 ad han på **Jøvet** (FET). Der er ikke indkommet dækkende tal fra **Gulstav-området**,

max. herfra er 12/7 3 (THH).

Endvidere blev der hørt syngende fugle ved **Flødstrup Sø** 19/6 (MMJ) og **Tryggelev Nor** 13/7 (NLA).

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

De største tal blev 10/1 15, 14/2 22 og 15/2 25 **Brændegård Sø** (PVR), 13/11 17 SV **Sønderhjørne** (PDP) og 16/12 13 **Arreskov Sø** (HLJ)

Kærnebider *Coccothraustes coccothraustes*

Af 22 indrapporterede observationer drejer de 8 sig om flere end 2 fugle: 13/2 32 **Odense** (FET), 5/4 9 **Øster Hæsing** (EEH), 11/4 7 trk. **Horseklint** (OHM), 1/5 8 **Villestofte** (HEL), 8/10 5 **Skårupøre Sund** (AB), 29/10 9 S **Dovns Klint** (JSA) samt 12/12 6 og 18/12 10 **Fåborg** (PDP).

Laplandsværting *Calcarius lapponicus*

I alt 11 fugle, alle nævnes: 26/3 1 hun (HEL), 3-4/3 1 hun (THH) og 15/4 2 han + 1 hun (HEL) rastende **Kærby Fed**, 14/10 1 SV **Sønderhjørne** (PDP) og 15/10 5 trk **Dovns Klint** (KNF).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Efter nogle dårlige år er der igen kommet et par pæne tal fra **Monnet**: 5/1 116 (PVR), 4/2 23 (RYT) og 5/2 15 (NBJ), mens eneste efterårsagttagelse herfra er 2/11 1 (PVR).

De største obs. herudover blev 4/1 10 og 1/2 14 **Lindø Værftet** (KDJ), 11/1 17 **Fyns Hoved** (MMJ), 18/11 10 NV **Horseklint** (MMJ,OTØ), 7/12 12 **Viggelsø** (KDJ) og 16/12 12 **Thurø Rev** (AB).

Gulspurv *Emberiza citrinella*

Eneste større tal var 29/11 60 **Gyldenstens Enge** (MMJ).

Hortulan *Emberiza hortulana*

1995 blev et af de bedre hortulan-år med hele 10 fugle - alle fra efteråret: 19/8 1 **Hesselbjerg**, Sydlangeland (FET), 20/8 1 og 8/9 3 trk. **Vesteregn** (KNF,FET), 16/9 2 hanner **SØ Østerøso** (MMJ) og 2 rst. **Dovns Klint** (KNF) samt 19/9 1 **Vesteregn**.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*

Bortset fra to obs., 17/1 1 **Fyns Hoved** (MMJ) og 29/11 1 **Gyldensten** (MMJ), sås årets rørsurve mellem 27/2 og 30/10.

Fra foråret kan af større træktal nævnes 10/3 39 Ø **Enebærodde** (THH), 22/3 49 og 23/3 112 N **Horseklint** (OHM,THH), mens de største rasttal blev 12/4 28 **Geelså Enge** (HEL) og 30/4 75 **Fyns Hoved** (OHM). Af ynglefugleoptællinger skal fremhæves 27 par i **Vejlen** og 5 par i **Noret** på Tåsinge (PVR) samt 7-10 par i **Ejby/Kindstrup Mose** (NIA).

De største tal i efterårsmånederne blev 17/8 50 **Gulstav** (OTØ), 15/10 65 trk. **Østerøso** (MSN) samt 15/10 54 SV og 16/10 44 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Bomlærke *Emberiza calandra*

En del iagttagelser fra Nord- og Nordøstfyn samt Ærø.

Herudover blot 3/6 1 han **Avernakø** (EEE)

og 9/11 3 **Sønderhjørne** (PDP),

mens der ikke er indkommet iagttagelser fra Sydlangeland. De største tal fra vintertiden blev 15/1 25 **Jersore** (NLA),

5/11 10 **Vestermade** (BKS)

samt fra 15/11 20 **Gyldensten**,

15 **Beldringe Lufthavn**

og 12 **Flyvesandet** (MMJ).

BOMLÆRKE

Appendix

Her anføres de iagttagelser af arter, som er på SU-listen, men ikke er tilsendt eller endnu ikke færdigbehandlet af SU.

Dværggås *Anser erythropus*

Så kom der igen dværggås til Fyn efter et års pause: Hele 2 stk trak forbi **Dovns Klint** 18/10 (KNF). Tilsendt SU?

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina*

Ved Illebølle på Langeland trak 1 imm. lille skrigeørn 22/10 (FET). Er ikke tilsendt SU.

Jagtfalk *Falco rusticolus*

En 2k jagtfalk rastede på Monnet 1-3/2. Oven i købet i selskab med en vandrefalk! (THH, PVR, JSA, FET, MMJ). Kunne dette DOF-Fyns "dream-team" ikke se at få sig taget sammen til at få jagttagelsen indsendt til SU?

Sibirisk tundrahjæle *Pluvialis fulva*

Et hit med kun 2 tidligere observationer i DK: 13/9 1 Egensedybet (HEL). Ikke tilsendt SU.

Steppetornskade *Lanius pallidirostris*

En jagttagelse fra Fakkemosen på Sydlangeland 22-23/10 er under behandling af SU som en førstegangsiagttagelse for Danmark. Fuglen blev opdaget af JSA. Steppetornskaden blev tidligere betragtet som en race af stor tornskade men er for nylig blevet anerkendt som en selvstændig art.

Bjørn Christophersen

Født: 3. juni 1932 - Død: 5. juni 1996

En stor fugleven og en god kammerat gik pludselig bort.

På en tur til Tryggelev Nor faldt Bjørn Christophersen pludselig om med kikkerten om halsen. Han havde heldigvis haft en skøn tur og for sidste gang hørt alle sangfuglene fra morgenstunden.

Bjørn var en stor fuglekender, og det var altid en stor glæde at være sammen med ham. Hans viden om fuglene var enorm, og han var god til at dele den med os andre.

Æret være Bjørns minde.

Søren Gjaldbæk og Preben Baltersen

	Årets første		Årets sidste	
Hedelærke	10/3	Enebærodde THH	12/12	Fåborg PDP
Digesvale	15/4	Kavslunde A MMJ	9/10	Sønderhjørne PDP
Landsvale	4/4	Kavslunde A MMJ	29/10	Dovns Klint JSA
Bysvale	15/4	Thurø Rev MMJ	19/9	Østerøso MMJ
Skovpiber	14/4	Sønderhjørne PDP	14/10	Sjøen, Dunkær JHJ
Gul Vipstjert	23/4	Fyns Hoved THH	22/10	Dovns Klint KNF
Bjergvipstjert	10/3	Enebærodde THH	11/11	Brænde A HEL
Hvid Vipstjert	5/3	Brændegård Sø EEH	24/10	Østerøso MMJ
Jernspurv	10/3	Enebærodde THH	29/10	Dovns/Østerøso fl.
Nattergal	1/5	Fyns Hoved fl.	19/9	Gulstav KNF
Husrødstjert	23/4	Odense Kanal JSA	14/10	Vissenbjerg PHV
Rødstjert	23/4	F.H./Enebærodde fl.	18/9	Keldsnor JSC
Bynkefugl	28/4	Fællesstrand OHM	19/9	Gulstav KNF
Stenpikker	5/4	Heden EEH	15/10	Æbelø Holm JEB
Ringdrossel	13/4	Tryggelev Nor FET	17/10	Gulstav KNF
Sangdrossel	24/3	3 lokaliteter fl.	16/10	Sjøen, Dunkær JHJ
Græshoppesanger	4/5	Fyns Hoved OHM	14/9	Gulstav KNF
Sivsanger	23/4	Fyns Hoved OHM	6/9	Gulstav KNF
Kørsanger	19/5	Syltemade A NBJ	7/9	Gulstav Mose KNF
Rørsanger	11/5	3 lokaliteter fl.	5/10	Gulstav Mose KNF
Gulbug	20/5	Fyns H./Od. A MMJ	5/9	Gulstav KNF
Gærdesanger	23/4	3 lokaliteter fl.	18/9	Tryggelev Nor JSC
Tornsanger	1/5	Villestofte HEL	23/9	Sønderhjørne PDP
Havesanger	11/5	Fyns Hoved OHM	7/9	Gulstav KNF
Munk	17/4	Villestofte HEL	7/9	Gulstav KNF
Gransanger	26/3	3 lokaliteter fl.	12/11	Fåborg PDP
Løvsanger	15/4	Kavslunde A MMJ	7/10	Gulstav KNF
Grå Fluesnapper	1/5	Fyns Hoved GKN	12/9	Østerøso MMJ
Br. Fluesnapper	24/4	Fyns Hoved OHM	14/9	Østerøso MMJ
Rødr. Tornskade	11/5	Fyns Hoved OHM	19/9	Gulstav Mose KNF
Tornirisk	10/3	2 lokaliteter fl.	29/10	Sønderhjørne PDP
Karmindompap	22/5	Fyns Hoved OHM	31/8	Gulstav Mose KNF
Rørspurv	27/2	Horseklint MMJ	30/10	Sønderhjørne PDP

	Forårets sidste		Efterårets første	
Skærpiber	25/4	Enebærodde KDJ	17/9	Østerøso HEL
Vandstær	1/4	Sallinge A/Od. A fl.	8/11	Boltinge Mølle PB
Vindrossel	1/5	F.H./Villestofte fl.	3/10	Brændegård Sø MMJ
Stor Tornskade	19/4	Fyns Hoved OHM	1/10	Dovns Klint KNF
Kvækerfinke	27/4	Egensedybet KDJ	1/10	Dovns Klint KNF
Grønsisken	30/4	Horseklint OHM	1/10	Skarø EEE
Bjergirisk	3/5	Fyns Hoved OHM	16/9	Gulstav Mose SEE
Snespurv	6/4	Horseklint OHM	2/11	Horsekl./Monnet fl.

Diverse første- og sidsteiagttagelser af de mere almindelige spurvefugle. En asteriks (eks. 24/3') angiver, at arten er set væsentligt før hhv. efter den pågældende dato, og disse fund vil være omtalt i artsgennemgangen.